

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 november 13. vasárnap.

ARA 4 LEJ.

VI. EVFOLYAM, 264. SZÁM.

A kommunizmust építő Szovjetunió szava

A haladó emberiség legnagyobb ünnepén, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32-ik évfordulóján a moszkvai városi szovjetek díszülésén G. M. Malenkov beszámolt a Szovjetunió hatalmas politikai, gazdasági és művelődési téren elért sikereiről. A jelentős az egész világ közvéleményében rendkívül nagy visszhangra talált. A dolgozó milliók határtalan büszkeséggel hallották a kommunizmust építő Szovjetunió népeinek győzelmeiről, a háborúra uszító imperialisták pedig újból hallották a Szocialista Haza őszinte békevágyát: „Nem akarunk háborút és mindent megteszünk, hogy azt megakadályozzuk.”

A Nagy Honvédő Háború győzelmes befejezése után Sztálin generálisizmusa az ország újjáépítésének programját a következőképpen adta meg: „A legrövidebb időn belül be kell fejezteni a sebeket, amelyeket országunk ellenségei ütöttek és vissza kell állítanunk a nemzetgazdaság fejlettségének háborúelőtti színvonalát, hogy ezt a színvonalat minél előbb jelentékenyen túlhaladjunk, emeljük a nép anyagi jólétét, még jobban megizmosítsuk a szovjet-állam katonai-gazdasági erejét”. A Szovjetunió népei megfogadták bölcs vezetőjük és tanítómesterük szavait és hozzákezdtek a háború utáni első sztálini ötéves terv teljesítéséhez. Az eltelt három év és kilenc hónap alatt nemcsak elérték a nemzetgazdasági háborúelőtti színvonalát, hanem azt már túlszárnyalták. A Szovjetunió ipara ma jelentékenyen magasabb színvonalon dolgozik, mint a háború előtt és jelentékenyen magasabb színvonalon, mint ezt az ötéves terv 1950-re előírta.

A világ legelőrehaladottabb mezőgazdasága, a szocialista földművelés is komoly sikereket ért el, úgy, hogy a Szovjetunióban megoldódott a gabonakérdés. A háború utáni ötéves terv három éve és kilenc hónapja alatt helyreállított több, mint 4.600 állami iparvállalatban és a Szovjetunió összes többi üzemében és gyárában dolgozó munkások és technikusok erőfeszítései lehetővé tették azt, hogy gyors iramban fejlődjen a mezőgazdaság gépi felszerelése. A szocialista ipar munkája lehetővé teszi azt, hogy a Szovjetunió mezőgazdasága három-négyeszer annyi traktorhoz és mezőgazdasági géphez jut, mint a háború előtti 1940-es esztendőben. Az állattenyésztés terén életbeléptetett 1949-1951 évi hároméves terv a legrövidebb időn belül az állattenyésztés irányította elő. A szovjet kolhozok és szovhozok földművelésnek odandó lelkes munkájáról tanuskodik az a körülmény, hogy ebben az évben 193 millió puddal, vagyis 21 millió métertermésével több gabonát adtak az államnak, mint az elmúlt évben.

A Szovjetunió termelőerőinek gazdasága tehát egyaránt új és hatalmas fellendülés időszakába lépett.

A Szovjetunió termelőerőinek növekedésével természetesen együtt fejlődik a Szovjetunió népeinek tartalmában szocialista, formájában nemzeti kulturája. A szocialista építés minden frontján, a nemzetgazdaság, a technika és a tudomány minden ágában vezérő elv: az élenjáró, az új, a haladó. Ebben nyilatkozik meg a szovjet rendszer óriási fölénye.

A Szovjetunióban állandóan emelkedik az életszínvonal. Az árszabályozás két szakaszának eredményeként emelkedett a rubel vásárlóereje, emelkedett a dolgozók reálbére.

Ha összehasonlítjuk a szocializmus táborát a kapitalizmus táborában uralkodó helyzettel, megállapíthatjuk, hogy amíg a Szovjetunióban és a népi demokrácia államaiban a gazdasági élet állandóan fejlődik, addig az Egyesült Államokban egyre több jele mutatkozik a közelgő gazdasági válságnak. Ezt a közeledő gazdasági válságot, amelynek előjelei nap mint nap jobban és jobban mutatkoznak, nem titkolhatják az imperialisták. Amíg a Szovjetunió ipari termelése az eltelt husz esztendő alatt kilencszeresére emelkedett, addig a kapitalista Európa ipari termelése ugyanezen idő alatt ugyanazon a szinten maradt. Kihat ez a néptömegek életszínvonalára is. A kapitalista világ országaiban jelenleg legalább 40 millió teljes és részleges munkanélküli van. „Ilyen körülmények között — mondotta jelentésében Malenkov — nincs mit csodálkozni azon, hogy az imperializmus táborát aggodalom hatja át és e tábor legelvetemültebb tagjai felbőszülnek és dühöngenek és fokozzák aknamunkájukat azok ellen az országok ellen, amelyek nem hajlandók tétet adni az amerikai milliárdosok előtt.”

Mint a béketábor erőinek hatalmas és következetes vezetője, a Szovjetunió a béke mellett áll és védelmezi a világ dolgozó millióinak békéjét. A szocialista államnak nincs szándékában és nincs is szüksége sem külső terjeszkedésre, sem pedig gyarmati hódításokra, mert a szocialista rendszer gyökeresen kiirtotta a gazdasági válságok okait, amelyekből a kapitalista világ urai rendszerint háborus kalandokban keresnek kikutat.”

A Szovjetunió, mint a béketábor erőinek hatalmas vezetője, az atomenergiát, — amely az imperialisták kezében halált hozó fegyverek előállítására szolgál, a megfélemlítés, a zsarolás és az erőszak eszköze, — a békés fejlődés és az építőmunka szolgálatába állította. A béke megszilárdítása szempontjából történelmi jelentőségű a Kínai Kommunista Párt által vezetett és irányított kínai nép harcra eredményeképpen a Kínai Népköztársaság megszületése, valamint a Demokratikus Német Köztársaság megalakítása.

A demokrácia és a szocializmus erői tehát egyre növekednek, a kapitalizmus és a háborus uszító erők ugyanakkor állandóan eszkettenek. Az imperialisták nem nézhetik jószemmel a demokratikus tábor erőinek növekedését, ezért a legkülönbözőbb aljas mesterkedésekkel arra törekcsenek, hogy gyengítsék a béke erőt és megdöntsék a népi államhatalmat a népi demokratikus országokban. A budapesti Rajk-féle összeesküvés leplezése súlyos csapás az imperialisták mesterkedésére és ugyanakkor megmutatta azt is, hogy az imperialisták romboló tervét egyik kudarc a másik után éri.

A hatalmas Szovjetunió fejlődésével és megerősödésével együtt fejlődnek és megerősöd-

nek a demokrácia és a szocializmus erők. A népi demokrácia országai előrehaladnak a szocializmus építésének útján. Természetes, hogy az imperialisták nincsenek megelégedve a népi demokrácia államainak fejlődésével. Ezért, aljas aknamunkát folytatnak ezen országok ellen és erre elsősorban a jugoszláv fasiszták kémbandáit használják fel.

1917 november 7-én új korszak kezdődött az emberiség történelmében. Lenin és Sztálin pártjának, a dicsőséges Bolsevik Pártnak irányításával és vezetésével a kommunizmust építő Szovjetunió népeinek tapasztalatait felhasználva, a Román Munkáspárt irányításával Népköztársaságunk is határozottan halad a szocializmus építésének útján és csatlakozik a demokrácia és a szocializmus hatalmas táborának erőihez, amely a dicsőséges Szovjetunióval együtt azt kiáltja az imperialistáknak: „Nem akarunk háborút és mindent megteszünk, hogy azt megakadályozzuk”.

GYÖNGYÖSSY DANIEL

A Doftanán elpusztult antifasiszta harcosok emlékére ünnepélyt rendeztek a fővárosban

BUKAREST. — (Agerpres.) A fővárosban a munkásosztály Doftanán elpusztult harcosairól az ARLUS kulturházában tartott gyűlés keretében emlékeztek meg. A gyűlésen jelen volt Niculi Ion, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának alelnöke, Radacanu Lotar, az RMP KV. titkára, munka- és népjóléti miniszter, Apostol Gheorghe a RMP KV. Politikai Irodájának tagja, az Országos Szakszervezeti Tanács elnöke, valamint számos volt antifasiszta fogoly és elítélt, sok munkás.

A gyűlést Agiu Constantin, a Volt Antifasiszta Politikai Felbőrtönzöttek és Internáltak Or-

szágos Szövetségének főtitkára nyitotta meg. Miután a jelenlévők egyperces felállással adóztak Doftana áldozatai emlékének, Preoteasa Grigore helyettes külügyminiszter mondott beszédet. „Amikor a munkásosztály hőseire emlékezünk, kötelességünk még nagyobb erőlkövéssel harcolni, a háborús uszító imperializmus és ügynökei ellen” — mondotta.

Ugyanezen a napon a Volt Antifasiszta Felbőrtönzöttek és Internáltak Szövetsége emlékülennepélyt rendezett Ilie Pintilie az RKP Központi Bizottsága néhai tagjának sírjánál. Az ünnepségen résztvettek a RMP KV.

több tagja, a Volt Antifasiszta Politikai Felbőrtönzöttek és Internáltak Szövetsége és a tömegszervezetek képviselői, továbbá számos munkás. A RMP

Emlékünnepély Kolozsváron

KOLOZSVAR. — A doftanai börtön összeomlásának és a munkásosztály 14 hős harcosa borzalmas halálának 9 éves fordulójára alkalmával, esztörtökön este a Diákház nagytermében emlékülennepélyen vettek részt Kolozsvár dolgozói. A széksorokban ott ültek az illegális harcosai és mellettük a Párt tartalékai és jövője a fiatal munkások és munkásnők.

A Román Munkáspárt kolozsmegyei vezetősége bírójának terjára Várad János nyitotta meg a gyűlést és a következő elnökséget javasolta: Mitosecu Emanoil, a RMP kolozsmegyei vezetőségének titkára, Kertész Erzsébet a munkásosztály régi harcosa, Kónig József régi harcos, Kovács István vasműi munkás, Rosenfeld Jenő régi harcos, Mihály Dávid a „Herbák János”-művek kitüntetett el-

KV. és a volt politikai foglyók szervezete nevében koszorúkat helyeztek el a síron, majd Bagu Vasile munkás emlékezett meg Ilie Pintilie harcos multjáról.

munkása, Dan István régi harcos, Kiss Albert a RMP megyei vezetősége bírójának tagja és Berla Rozália régi harcos.

Az elnökség megválasztása után Raceanu Elena, a RDN Sz Központi Vezetőségének tagja ismertette Doftana történetét. A románai munkásosztály legjobb fiait kínozták meg a polgárföldesuri rendszer hóhérai Doftanán, de a hírhedt H-cella minden borzalma kevés volt ahhoz, hogy a kommunistákat megtörje.

Ezután Veress Pál, a városi ideiglenes bizottság titkára emlékezett meg magyar nyelven a doftanai börtön történetéről.

A beszédek elhangzása után a jelenlévők egy perces felállással adóztak a munkásosztály hősi halottai emlékének.

Előadás után rövid műsor következett.

A fővárosban rendezett „A felépítő út a békésre élén” című kiállítás megnyitása.

A szovjet küldöttség tagjai megtekintik a kiállítást.

Az egeresi szénbányászok munkavállalása december 21. tiszteletére

KOLOZSVAR. — Az egeresi szénbányák dolgozói gyűlést tartottak és ez alkalmával a nagy Sztálin 70-ik születésnapjának tiszteletére induló munkaverseny keretében megfogadták, hogy egyetlen munkacsoport sem marad a kitűzött norma alatt.

További munkavállalásuk során kötelezték magukat, hogy december 21-ig a munka termelékenységét 7 százalékkal emeljék, a szén önköltségét 2 százalékkal csökkentsék a faanyagban és földanyagban 5 százalékos megtakarítást érnek el.

Szoros kapcsolat a gyakorlati élettel és román-magyar tudományos együttműködés

Ismeretlen Erdélyi rengeteg városában végzett felvilágosító munkát.

A kollektíva által készített kimutatás eredményes munkáról ezúttal be. Megnőtt az érdeklődés a gyakorlati tárgyak iránt, általában az idén az eddigiek-nél nagyobb számban jelentkeznek az ifjak az egyetemre. A hallgatók összetételében beállt örövendetes fejlődést is jelzi a kimutatás. A Bolyai Tudományegyetem hallgatóinak ma már 60 százaléka a munkás és szegényparaszt származású ifjak sorából kerül ki.

mutatják a Bolyai Tudományegyetem erőteljes bekapcsolódását a szocializmus építésébe

A Bolyai Tudományegyetem központi épületében november 6-án kiállítás nyílt. Érdekesége mellett ennek a kiállításnak nagy dokumentációs értéke is van: tükrözi az egyetem tanárainak és hallgatóinak nyári munkásságát, ez a munka pedig ékesen bizonyítja, hogy a Bolyai Tudományegyetem egyre határozottabban a nép szolgálatába áll, s a szovjet tudományterjesztésének, a kultúrforradalomnak, a marxi-lenini-sztálini tudományok válik sugárzó központjává. A kiállítás megmutatja, hogy a tanügyi reform óta eltelt egy év alatt is, Népköztársaságunk hatalmas vívmánya, a magyar nyelvű egyetem milyen hatalmas lépést tett nagy feladatának, a szocializmus tudományos téren való építésének útján.

A kiállítás teljes egészében kollektív munka eredménye, mint ahogy a nyári tudományos kutatásokat is tanárokból, tanársegédekből és egye-

temi hallgatókból álló kollektívák végezték. A közös munka számtalan eredménye közül csak egyet említsünk meg:

az egyetem kémiai intézetének kollektívája gépkocsiszerelhető mozgó laboratóriumot készített s ennek segítségével több székelyföldi borvízforrásnak végezte el a vizsgálatát, rádióaktivitást, bakteorológiai és vegyelemzés szempontjából.

A borvizek rádiumtartalmát olyan műszer segítségével mérték le, mely az egyetem újonnan felállított műszerész műhelyében készült. Külön meg kell itt emlékezni arról a műszerész-műhelyről, mint olyan újabb vívmányról, melyről a múltban álmodni sem lehetett volna. A néhány munkatársat — szakembert — foglalkoztató műhely, fennállása óta 800 darab új precíziós készüléket állított elő s mintegy 600 műszer javítását végezte el.

az ország különböző részeit, gazdagítva saját felkészültségét, egyben komoly hozzájárulást adva a nép szolgálatába álló tudományok. Így a régészeti csoport a RNK Tudományos Akadémiája megbízásából Tóvis, Bedeháza és Sepsiszentgyörgy környékén végzett ásatásokat, az erdélyi szlávok nyomait kutatva.

A művészettörténeti csoport Erdély számos műemlékéhez szállt ki; a múzeumrendező csoport több vidéki múzeumnak nyújtott értékes segítséget; a nyelvészeti csoport a csángó földön végzett olyan átfogó és tervszerű néprajzi kutatómunkát, amelyet mindeztől egyetlen tudományos társaság sem végzett el. A levéltári kutatócsoport 57 levéltárat keresett fel, több mázas levelet rendezett át és mentett meg a pusztulástól; a geológiai tanszék kollektívája a Kelemen-havasokban végzett tudományos kutatásokat, az állattani tanszék pedig a Fekete-tenger partvidékét kereste fel s

az ott gyűjtött anyaggal megvetette az egyetem tengeri állattani gyűjteményének alapjait. Külön nagy kollektíva alakult abból a célból, hogy a középiskolát végzett növendékek számára utmutatást adjon a pályavá-

A sokoldalú tudományos kutatás

természetesen csak a Román Munkáspárt és Népköztársaságunk kormányának gondoskodása folytán vált lehetségessé. A kormány nyolc millió lejt adott a Bolyai Tudományegyetemnek tudományos műszerek beszerzésére és 550.000 lejt a kiszállások céljaira — az egyetem karbantartására s a bombázott épületrész felépítésére kiutalt 7 millió lejt kivül.

A tudományos kiszállások a magyar-román kulturális kapcsolatok elmélyítésének s a tudományos együttműködés kiszélesítésének kiváló alkalmak voltak. Sok kollektíva a Babes testvér-

egyetemmel karöltve végezte munkáját.

A Bolyai Tudományegyetem nyári kutatómunkájának nagy sikerét az élenjáró szovjet tudomány tapasztalatainak felhasználása biztosította. Az eredményeket jelző grafikonokon és kimutatásokon kívül minden kutatócsoport kiállította azokat a szovjet könyveket és folyóiratokat is, melyek munkájukban hatalmas segítséget nyújtottak. Ezek a szovjet művek s a nyomukban elért újabb hazai sikerek ismét jelzik egy sikont a hatalmas támogatást, melyet a Szovjetunió nyújt épülő hazánk számára.

A fejlődést mutatja

az a tény is, hogy a tudományos munka ma már nem öncélú búvárkodás, hanem szoros kapcsolatban áll a gyakorlati élettel. A borvízkutató csoport például a vizek bakteorológiai vizsgálata folyamán egyes népbetegségek okait is kutatta. Ugyanakkor ez a csoport számtalan újabb üdülőtelep létesítésére alkalmas helyet talált, és kétségtelen, hogy az elkövetkező évek folyamán újabb üdülőtelepek és nyaralók állanak majd a dolgozók rendelkezésére ezeken a helyeken. A tudomány gyakorlati alkalmazásának számtalan más példáját is felsorolhatjuk az egyetem nyári munkájából. A növénytan tanszék csoportja a Retyezát legelőit és növényzetét vizsgálta meg, hasznos útmutatást nyújtva az állattenyésztés számára. A földrajzi csoport újabb bauxit lelőhelyek után kutatott. Szakemberekből álló csoport szállt ki

a Fekete-erdői üveggyárba — mely a terv folyamán laboratóriumi üvegek gyártására állt át — s a csoport

segítségét folytatán az üzem ma már az eddigieknél összemérhetetlenül jobb minőségű tüzálló üvegeket gyárt.

A jog- és közgazdaságtudományi kar egyik kollektívája — a tervhivatal megbízásából — felmérte Csík vármegye jelenlegi gazdasági helyzetét, kiszámította és pontos kimutatásba foglalta a hat év alatt elérhető eredményeket. A tudományos felmérés kimutatta, hogy a munka termelékenysége úgy a föld, mint az állati termékek szempontjából több mint kétszeresére emelkedhetik, egyben rámutatott arra is, hogy a fejlődés legnagyobb akadályát az képezi, hogy a kisgazdaságok nem képesek észszerűen felhasználni a munkaerőt s a munkaeszközöket.

AZ ELVÉGZETT TUDOMÁNYOS MUNKÁK

néhány kiragadott példáj ezek. A Bolyai Tudományegyetem számtalan tudományos csoportja kereste fel a nyár folyamán

A jó faluujtság nevel és mozgósít

Az utcaujtságnak fontos szerepe van a falu mindennapi életében. A jó faluujtság fegyver a dolgozó parasztság kezében a renyhék, a szabotálók, a kulákok ellen. Ezt a fegyvert a falusi dolgozók nagy haszonnal forgatják is ott, ahol az utcaujtság szerepét és jelentőségét megértették. A kolozs megyei Kajántón jó az utcaujtság. A falu életében előforduló eseményekről ír. Nevelő, mozgósító cikkeket közöl. Az eredmény nem is marad el. A kajántói dolgozók a cséplést idejében fejezték be az őszi vetési munkálatokban is az élen jártak.

Példaként hozhatjuk fel Nagykapust is. Itt szintén feladata magasztalan áll az utcaujtság. A munkában hátulkullogókat névszerint megnevezi, jobb munkára serkenti őket: A serénykedő, a munkaversenybe lendült dolgozókat pedig elismeréssel illet. A jó utcaujtságnak nem is maradt el a hatása. A járásban a nagykapusi dolgozók elsőként kezdték meg az őszi vetést. A szervezeti élet is lendületes, a nagykapusi dolgozók eberek az osztályellenességgel szemben.

Ismeretlen ebben a két faluban. Vajjon megéreződik-e ez a két falu életében? Feltétlenül! A vetési munkában hátul kullognak, a szervezeti élet pang, a kulákokkal szembeni éberség hiányos.

Nem hagyhatjuk ki a példák sorából a tordamegyei Marosbogat utcaujtságot. Jó mozgósító munkát fejtett ki a marosbogatú dolgozó faluujtsága. Legfőbb eredménye, hogy a Román Munkáspárt irányító szavát közvetítette a dolgozó parasztsághoz. Cikkeivel nevelte és mozgósította a község dolgozóit. Így többek között cikkeket közölt a traktorszántás előnyeiről, megmagyarázta a traktorbérlő társulások jelentőségét és a tarlóhántás szükségességére hívta fel a dolgozók figyelmét. Az eredmény ebben a községben sem maradt el: jól és idejében végezték el az őszi vetést és hozzáfogtak a mélyszántáshoz.

Az elmondott példák is bizonyítják, hogy a jó faluujtság létezése természeténél fogva hat ki a falu életére. Ahol jó utcaujtság van, ott minden mozog, megy előre: elkezdődnek a vetések, osztályharcosabbá válnak a dolgozók és terjed sorakban a munkaverseny szelleme.

Az őszi vetési kampány során kiderült, hogy a vetésben lemaradt falvakban egyáltalán nincs, vagy csak igen sálány, a célnak még nem felelő utcaujtság van. A szatmármegyei kies fekvésű Vámfalva nem ismeri a faluujtságot. Még is látszik ez a község életében. Míg más, ugyanolyan nehézségekkel küzdő községek már százszázalékosan elvégezték a vetést, addig Vámfalva allg ötven százalékban teljesítette a tervet. Iskolája elhagyatott, a község ideiglenes bizottsága még nem gondoskodott a téli tüzelőfa beszerzéséről. A tantestület tagjai melán tűnődnek a hiányosságok felett. Bezzeg a falunak ez a tétlenkedése nem ad-e elég alkalmat arra, hogy a falu dolgozói az utcaujtsághoz elmondják véleményüket?

Nem jobb a helyzet a kolozs megyei Diós, vagy Györgyfalva községben sem. Az utcaujtság fogalma

A jó és rossz példákon egyaránt okulva, azok a községek, ahol mégis nincs kilépítő, sürgősen pótolják a hiányt. A dolgozó parasztság nem mozdulhat le a nevelés és harcok építés egyik komoly fegyveréről. A téli hónapokban, midőn kevesebb a munka, az eddigi mulasztás helyrehozható. Az utcaujtságot fel kell állítani azokban a falvakban is, ahol eddig még nem jelentek meg. Ennek keresztülvitelében a tömegszervezetek és az ideiglenes bizottságok támogassák a Román Munkáspárt helyi szervezetének ezirányú munkáját.

A falusi tanítószék sem maradhat távol az utcaujtság szervezésétől — Rajzok elkészítésével, a dolgozó parasztok cikkeinek legépelésével vagy lemasolásával tevékenyen kell segítenünk. De tevékeny részt kell vállalni az utcaujtságot jelentőségének a legszélesebb körben való feldolgozásában, népszerűsítésében is.

A faluujtságot a dolgozó parasztságnak kell írniok a dolgozó parasztságot számára. A jó utcaujtságnak tükröznie kell a falu minden kérdését. És ez csak úgy lehetséges, ha minél több munkatársa van. Minden falu dolgozóinak arra kell törekedniük, hogy a legrövidebb időn belül nevelő és mozgósító utcaujtság megteremtésével is szolgálják a falu szocialista átalakításának nagy művét.

LAZAR JOZSEF

Zenekari hangverseny

a Szovjet—Román Barátság Hete tiszteletére

A múlt hét kulturális eseményei a román-szovjet barátság jegyében zajlottak le. Ezzel kapcsolatban a Magyar Opera zenekara szimfonikus hangversenyt adott az Egyetem Diákház dísztermében Antonin Dvornik karmester vezényletével. A hangverseny műsorán orosz klasszikus, mai szovjet és román művek szerepeltek.

Kétségtelen, hogy a lendület, mellyel fiatal zenei operánk fejlődik, azok az eredmények, melyeket allg egy év leforgása alatt a semmiből elővarázsolt az opera vezetősége és munkásgárdája, meglepőedéssel kell eltöltsön minden eljogulatlan szemlélőt.

Az orosz klasszikusok közül a zenekar Csajkovszkij remek patetikuss szimfóniáját játszotta, utolsó nagyobb lélegzetű alkotását a mesterné, ezt az őszinte és igaz vallomást, melyhez fogható keveset ismer a zeneirodalom. A polgári zeneesztétika nyugati irányú mestereket szerelte beállítani Csajkovszkij és szembehelyezte vele az „ölkök csoportját”, akik tudvalevőleg a népi zenéből teremteték meg az orosz műzenét. Ha igaz is, hogy a zenei formák és kidolgozás művészetében a nyugatiaktól sokat tanult Csajkovszkij, tartalmában ez a muzsika létezik van orosz kedélyekkel és ma is szoros kapcsolatban áll az orosz néppel, mellyel egyik kedvence száma ez a hatalmas lendületű elegikus órvallomás.

A mű előadása nem volt szerencsés. A kevés próba miatt a részletek egész sora beleslúpdolt a zavarosba. A Dvornik mester által dikáltozott idomértékeket a zenekar nem bírta és így a mű tisztasága, egyenletessége sok kívánnivalót hagyott. Főképpen a fuvások nem bírtak a nehézségekkel megbirkózni, pedig éppen ezeknek a hangszeres csoportoknak igen kemény és választékos a feladata a hatodik szimfóniában. A bemutatott Hacsaturján-zongoraverseny

első tétele sokszor érthetetlen volt, már a második és a záró tétel jobban sikerült, annak szépségei és formája is elevenebben hatott. Hacsaturján szerencsés kézzel használja fel benne az örmény népi dallamvilágot. Ha az első részben még sok a keresettség és nem mentes a formalizmustól, annál szebben hőmpölyögnek a dal-lamok és annál világosabb a formai vonalvezetés a lassu és záró tételében, melyben a szerző választékos és eredeti hangon mondja ki mondanivalóját. Bizonyos, hogy még sok szépség szunnyad ebben a sikerült alkotásban, amelyet a zenekar a hiányos előkészítés miatt nem tudott megcsófoltatni. Pedig egy új alkotás bemutatása sokkal lelkiismeretesebb próbákat kíván, ha valóban kapcsolatba akar kerülni a szerző elgondolásaival, és a tömegekkel, akiknek örömeire és tanulságára a hangversenyeket rendezik.

Enescu „Román rapszódia”-ját gyakran hallottuk már és elmondható, hogy egyike a legnépszerűbb román szerzeményeknek. Előadása ez alkalommal csaknem próbának hatott. Szerencsére a közönség a művet megismételtette és másodsor sokkal jobban játszották a muzsikusok.

A Hacsaturján versenymű zongoraszólomát Grate Milincanu bukaresti művészeti játszóháza és különösen a közönség tételen tudott kapcsolatot teremteni a hallgatóegységével.

Dvornik mester túlhajtott tempóval nem tudunk egyetérteni. Neki kellene legjobban látnia, hogy fuvások belefúlladnak a gyors időmértékekbe. Szívesen elismerjük, hogy a Hunyadi-opera bemutatója erősen igénybe vette a zenekar tagjait és így fáradságuk érthető volt, de ilyen körülmények között könnyebb műsor előadására kellett volna vállalkozniok. (L. I. I.)

Az olasz Népi Demokrata Blokk választási győzelme

Harcos feladatvállalással ünnepeljük az Ifjuság Napját!

RÓMA. — (Agerpres.) Az „Unita” című lap jelenti, hogy a Nápoly közelében lévő Castellamare, Dél-Olaszország nagy központjában — november 6-án megtartott városi választásokon a Népi Demokrata Blokk (kommunisták, szocialisták és függetle-

nek) megszerezték a szavazatok többségét.

Az 1948. április 18-iki választásokkal összehasonlítva, a Népi Demokrata Blokk által kapott szavazatok 47,5 százalékról 51,5 százalékra emelkedtek, míg a demokráta-keresztények a liberáli-

sokkal és monarchistákkal együtt az 1948. április 18-iki választásokon elért 46,5 százalékkal szemben most csak 37 százalékos eredményt értek el.

A Népi Demokrata Blokk listájának képviselői: a városi tanács 40 helyére 22 vagy 23 helyet ká-

Négy évvel ezelőtt, 1945. november 10-én hatvanegy-ország harmincmillió ifja képviselőjében alakult meg Londonban a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség. Az elmúlt négy év alatt a Demokratikus Világszövetség tagjainak létszáma kétszeresére, hatvanmillióra emelkedett. Ez a szám napjainkban egyre növekszik s egyre hatalmasabb azoknak az ifjaknak a száma, akik csatlakoznak a DIVSZ harcához.

November 10-én ünnepelte világszerte az öntudatos és haladószellemű ifjuság a DIVSZ megalakulásának negyedik évfordulóját. Ez a nap a békeszerető ifjuság harcospártyájának ünnepe. Egyformán ünnepeket jelent ez a szovjet ifjaknak, a népi demokráciák haladószellemű ifjuságának, az új Kína harcos hőseinek, a kapitalizmus igája ellen harcoló demokratikus ifjuságának és a gyarmati elnyomás ellen felelőtlen ragadó fiataloknak.

A DIVSZ soraiba tömörült ifjak hatalmas eredményeket értek el az elmúlt négy év alatt. Számtalanszor nyilvánították törhetetlen békeakarukat s emeltek intő szavakat a háborus uszítók felé. Hangjukat hallatták a nemzeti elnyomás, a kizsákmányolás és a háborus készülődés ellen. A DIVSZ kemény harcot folytatott a gyarmati országok ifjusága emberi jogainak elismeréséért. A DIVSZ számos külföldi látogatóval megismerkedett a gyarmati országok ifjuságát s támogatta szabadságharcukat. A demokratikus ifjuság ereje és egysege nyilvánult meg a világszerte megrendezett kongresszusok és nemzetközi értekezletek alkalmával.

A szovjet ifjuság mindvégig a DIVSZ élén haladva hallatja szavát a békéért. A szovjet ifjuság dicső szervezete, a lenini-sztálini Komszomol, nagyszerű példát és erős támogatást nyújt a világ ifjuságának.

A Román Népköztársaság öntudatos ifjusága haladjon mindig azon az úton, amelyet a lenini-sztálini Komszomol mutat, mert csak így tud belekapcsolódni a békéért és a szocializmus építéséért folyó harcba.

E harcospártya feladatvállalás jegyében ünnepelte dolgozó ifjuságunk november 10-ét, az Ifjuság Napját.

Az olaszországi dolgozók harca a kenyérért és a munkajogért

RÓMA. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy Szicília szigetén a mezőgazdasági munkások és szegény földművesek 24 óráig tartó általános sztrájkot tartottak, mert az olasz hatóságok elutasították azt, hogy a földbirtokosok parlagon he-

verő és felszántatlan földjeit, amelyek törvény szerint őket illetik — birtokba vegyék. Az olasz földbirtokosok megsemmisítették a szövetkezetek által megművelt földekre vonatkozó multban kötött egyezségeket.

Építői által elért csodálatos győzelmeket és határtalan elismerésünket fejezzük ki a haladó emberiség ügyéért hozott hatalmas szövegezetekért. Az összes becsületes állampolgárok érzelmeit egyhangulag kifejezve, kijelentjük, hogy a francia nép soha sem fog háborút viselni a Szovjetunió ellen.

— Éljen a szocializmus nagy hazája, Éljen a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja, Éljen a francia-szovjet barátság! Éljen Joszif Visszárionovics Sztálin!

A francia dolgozók üdvözlése a Szovjetunióknak

PÁRIS. — (Agerpres.) A „L'Humanité” című napilap november 10-én közölte a párisi dolgozóknak a Téli Sportcsarnokban megtartott ünnepségén a szovjet néphez, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjához és I. V. Sztálin generálisszimuszhoz november 7-én küldött üdvözlését. Az üdvözlés hangsúlyozza, hogy „a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32-ik évfordulójának megünneplésére a Téli Sportcsarnokban egybegyűlt 32.000 francia dolgozó legmélegebb üdvözléseit küldi a szovjet néphez, a Szovjetunió-

Kommunista (bolsevik) Pártjának és nagy vezetőjüknek, Joszif Visszárionovics Sztálinnak.

— Köszönjük a szocializmus

Aljas kommunistaellenes provokáció Belgiumban

BRUXELLES. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy a belgiumi képviselőház többségben levő reakciói újabb antidemokratikus intézkedést hoztak a belga Kommunista Párt ellen.

A képviselőház november 8-án a parlament külügyi és nemzetvé-

delmi bizottságaiból és a házelnökségből kitétele kommunista képviselőket.

A „Drapeau Rouge” című lap jelentése szerint a kommunista képviselőknek a parlamenti bizottságokból való kizárása Washington parancsai szerint történt.

Poage amerikai háborus uszító gyilkos javasolata

NEWYORK. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy Poage amerikai képviselő („demokrata”-párti) azt javasolta, hogy az Egyesült Államok a Szovjetunió ellen 25 hadosztályt szervezzék német zsoldosokból. Ez a javaslat az amerikai reakciós köröknek azt a szándékát tükrözi vissza, hogy más nemzetek fiataljait ágyútölteléknek állítsa az amerikai imperialista érdekek megvédésére.

Poage háborus uszítónak ez a gyilkos javaslat megjelent az Egyesült Államok kongresszusi közlönyének legújabb számában.

Poage javasolta, hogy jelenleg Németországban elkötött ösztönözött résztvevőket használják fel zsoldos hadsereg létesítésére, amelynek törzsisztjei amerikaiak legyenek. Mint az emberiség ellenségeinek igazi képviselője, Poage kijelentette, hogy az amerikaiak a német ágyútöltelék alacsony áron vásárolhatják meg. Poage azt állította, hogy megvan győződve ar-

ról, hogy a német zsoldosoknak „az amerikai katonáknak fizetett illetmény csak egy részével” lehetne fizetni.

A háborus uszító Poage javasolta, hogy az Egyesült Államok Japánban is kisérelje meg hasonló erők létesítését.

AMERIKAI IMPERIALIS-TÁK SZOLGÁLATÁBAN ÁLLÓ KÉMET TARTÓZ-TATTAK LE PRÁGÁBAN

PRÁGA. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy az állambiztonsági szervek Prágában letartóztatták Karl Foltát, a szlovák Demokrata Párt volt képviselő tagját, aki tiltott úton Nyugat-Németországból jöved visszavért Csehszlovákiába, hogy kémhálozatot szervezzék.

Az 1948. februári események után Folta megszökött a Csehszlovák Köztársaságból és Nyugat-Németországban telepedett le, ahol újra felvette kapcsolatait az amerikai kémiszervezettel.

ANICSIKOV és GORBUNOV

szovjet akademikusok

lelkes fogadtatása Marosvásárhelyen

MAROSVÁSARHELY. — Csütörtökön délelőtt érkeztek meg Marosvásárhelyre Anicsikov és Gorbunov szovjet akademikusok. A gyönyörűen felkészített állomáson a Szovjetuniót ültető tömeg, munkások, haladó értelmiségiek, diákok és a néphadsereg katonái fogadták őket. A két akademikus, valamint a társaságukban érkező Marza Vasile dr. egészségügyi minisztert, és Novacu Valér dr. egyetemi tanárt a marosvásárhelyi dolgozók nevében az ARLUS megyei titkára üdvözölte.

A vendégek megtekintették a Román-Szovjet Barátság Házát, az ARLUS székházát és a „Cartea Rusa” könyvkereskedést. Utána a „Bernáth Andor” cukorgyárba látogattak el. Behatóan érdeklődtek a munkások újításai, a munkamódszerek és a munkások szocialis körülményei felől. Ezt követően az Orvostudományi és Gyógyszerészeti Intézet tanári kara, adminisztratív személyzete és a diákság részletesen meleg fogadtatásban a vendégeket, akik a diákság Szovjetuniót ültető soraiba között vonultak be a díszterembe. Itt Feszt György dr. dékán, és Haranghy László dr. egyetemi tanár üdvözölték az akademikusokat.

Délután 5 órakor a kultúrpalota zsufolásig megtelt termében kezdődött az ünnepi díszgyűlés, amelyen Sabadeanu Vasile dr. dékán mutatta be a szovjet akademikusokat, Gorbunov akademikus előadást tartott „Az értelmiség szerepe a kultúra és tudomány népszerűsítésében” címmel.

„Régen az urak ablakából hallgattam a rádiót, most nekem is van”

Megjutalmazták a kolozsvári kőműves-élmunkásokat

KOLOZSVAR. — Zsufolásig töltötték meg a kolozsvári 9. számú állami építkezési vállalat dolgozói a vállalat központi nagytermét. A lelkesedéstől fűtött dolgozók türelmesen várakoztak az ünnepi gyűlés megnyitására.

— „Éljen Sztálin elvtárs, a békeszerető népek nagy vezetője!”

— „Éljen a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja!”

— „Sztálin, Sztálin, Sztálin”

A vállalat élmunkásai egymásután érkeznek meg és foglalnak helyet az első sorokban.

— „Éljenek az élmunkások!”

Kiváló munkájuk megjutalmazásaként a gyűlés végén kiosztották a vállalat általános díját, Tizenhat dolgozó kapott elsőrendű bakancsot, harminchaton lódenaszóvet és még sokan mások kaptak színház és

dolgozókat, akik kitérték a termelésben.

A gyűlés folyamán ismertették a vállalat eddig elért eredményeit. Nyolc hónapi munkára visszatekintve kitért, hogy míg áprilisban csak 10 munkatelepen folyt a munka, ma már nyolc erdélyi megyében, 87 munkatelepen igyekeznek elcsinálni az Állami Terv előírásait. A fejlődés fokozatos volt, s a kezdeti nehézségek leküzdése után október 31-ig 10,8 százalékkal haladták túl az Állami Terv előírásait. Eddig több mint 800 millió lej értékű építkezési munkát fejezték be.

Az 5-zi hónapokban az építkezési vállalat dolgozói átvették a szovjet munkamódszereket és azoknak alkalmazásával eddig nem látott eredményeket értek el.

Kiváló munkájuk megjutalmazásaként a gyűlés végén kiosztották a vállalat általános díját, Tizenhat dolgozó kapott elsőrendű bakancsot, harminchaton lódenaszóvet és még sokan mások kaptak színház és

mozibérletet, továbbá oklevelet.

A vállalat három legjobb kőművese: Bercsenyi József, Eperjési Ferenc és Pap Gyula egy-egy szovjetgyártmányú rádiókészüléket kapott. A dolgozók nagy ünneplése közepette meghatódtan vették át az értékes jutalmat, mely végzett munkájuk megbecsülését jelképezte.

Bercsenyi József köszönő szavai érzékeltezték a mult és a jelen közötti óriási különbséget:

— Soha nem volt rádióm. Mindig csak az urak ablakából hallgattam. Most nekem is van.

Az utolsó szavakat olyan keményen ejti ki, amilyen benne van a mult iránti végtelen megvetése és a győzelmes jövőt építő jelen öntudatos büszksége.

Scânteia

A Scânteia egyik legutóbbi száma, Állami Tervünk harmadik negyedének eredményeiről kiadott közleménye kapcsán a szovjet-román társaságok, a „Sovrom”-ok példamutatásáról és élenjáró voltáról írja: „A sovromok fontos tényezők gazdasági fejlődésünkben, előretolt állások a szocializmus építésének frontján országunkban. A sovromok ragyogó gyakorlati alkalmazása gazdasági téren a teljes jogegyenlőségre vonatkozó sztaílni elvnek, amely egy nagy nemzet és egy kis nemzet kapcsolatainak alapja lehet és kell legyen.

Amellett a sokoldalú és értékes gazdasági segítség mellett, amelyet a Szovjetuniótól kapunk, a sovromok, vagyis a román-szovjet rézesedési társaságok teljes erővel hozzájárulnak annak a szegényekes elmaradottságnak a felszámolásához, amelyre a kapitalizmus által benáskotunk hozzájárulnak a nemzeti függetlenségünk biztos alapját jelentő erős szocialista ipar megteremtéséhez, a dolgozók életszínvonalának szüntelen emelkedéséhez.

Mint különbség népi demokratikus államunknak a nagy szocialista szovjet állammal való együttműködése és a kapitalista országok közül ugynevezett „együttműködés” között!

Számtalan példát említhetünk meg arra a hozzájárulásra vonatkozóan, amelyet a sovromok országunk dolgozó népének az Állami Terv megvalósításáért, az ország szocialista iparosodásáért, valamennyi dolgozó életkörülményeinek a megjavításáért folyó harcban adnak.

A sovromok példaként állnak és erős ösztönzéssel szolgálnak valamennyi vállalatunk számára, elsajátítják a jobb szervezést, nyilvánítás és ellenőrzési módszereket a sovromoktól.

A sovromok megmutatják, miként szervezzük meg a termelést minden egyes szegmisen; miként kell és lehet felhasználni minden egyes orvály és műhely helyi tartalékait; hogyan kell sikerrel vinni a legszorubb takarékoskodásra és az önköltségi ár leszállítására irányuló akciók. A sovromok vállalatunk számára konkrét példa az okszerű gazdasági életre, példa az igazságra — a vállalat jelenléte miatt személyneg sekeles egyén — és az alkalmazottak közötti együttműködésre a Terv teljesítéséért és teljesítéséért folyó harcban.”

Az olasz földmunkások harca válságba sodorta a népellenes kormányt

A napisajtó röviden beszámolt arról, hogy az olaszországi munkásság által kibombartott általános sztrájk, amely tiltakozás a calabriai mezőgazdasági munkásokat támadó vad politika ellen, valamint az Olaszországban uralkodó általános politikai helyzet miatt, Saragat pártjának miniszterei lemondottak, mert nem akarták a helyzetért felelősséget vállalni. Ezzel, november 1-én Olaszországban megkezdődött a kormányválság.

Az olasz kormányválságot — mint ismeretes — közvetlenül a nyolcvörös általános sztrájk váltotta ki, amellyel az olasz dolgozók a calabriai vérfürdő ellen tiltakoztak.

A calabriai földművesek — mint ismeretes — több helyen megszállták a paragon hagyott földeket és azokat bevetették. Scabia belügyminiszter csendőrköt küldött ellenük, akik Crotone község határában megtámadták a földműveseket. Az összetűzésnek két halott és 13 sebesült áldozata volt. A felháborodás olyan általános lett, hogy az egész országban a dolgozók követték a Szakszervezeti Tanács sztrájk-felhívását. Erre a Saragat-féle miniszterek — Saragat miniszterelnökhelyettes, Lombardi ipar- és kereskedelemügyi miniszter és Cremolini tárcanélküli miniszter beadták lemondásukat.

A földesurral, a kormánnyal, a bankkal, a részvénytársasággal. Számuk egyre növekedik. Tagjai legnagyobb részben kommunisták, kisebb részben szocialisták. Természetesen, ezek egyelőre csak szüzek a kapitalista tengerben.

A nagybirtokos De Gasperi-kormány még a megműveletlen, elhagyott nagybirtokos földeket sem hajlandó átengedni a szegény földműveseknek. Az olasz földművesek, szegény földművesek azonban nem nyugszanak bele a nagybirtokos-nagybirtokos kormány akaratába. Az Olasz Kommunista Párt vezetésével és irányításával elszántan folytatják a harcot a kizsákmányoló földesurak ellen.

A napisajtó röviden beszámolt arról, hogy az olaszországi munkásság által kibombartott általános sztrájk, amely tiltakozás a calabriai mezőgazdasági munkásokat támadó vad politika ellen, valamint az Olaszországban uralkodó általános politikai helyzet miatt, Saragat pártjának miniszterei lemondottak, mert nem akarták a helyzetért felelősséget vállalni. Ezzel, november 1-én Olaszországban megkezdődött a kormányválság.

20 ezer hektár földterület birtokbavétele

A calabriai véres földfoglalás csak egy fejezete az olasz mezőgazdasági munkásság földért vívott harcának. 1944-től 1947-ig egyedül Róma környékén a latiumi tartományban 20 ezer hektárnyi megműveletlen földterületet foglaltak el a szegényföldművesek. A nagybirtokosok rendőrökkel kergették el a földműveseket, akik újból és újból visszajöttek a földekre. Amikor a kommunisták még a kormányban voltak, 1944-ben, Gulló kommunista földművelésügyi miniszter olyan törvényt hozott, amely megengedte, hogy a földfoglalók továbbra is nyugodtan művelhessék meg ezeket a földeket. A kisbirtokok azonban, akik nagyjából a birtokosok kezében voltak, a földfoglalás során, idővel alulmaradtak a

földesurak, a rendőrség és az ügyvédek ellen folytatott harcukban. Az olaszországi földművesek helyzetét könnyen megértjük, ha tudjuk azt, hogy az olasz mezőgazdaság főképp nagybirtokos mezőgazdaság. Az ország megművelhető 28 millió hektár földterületéből 8 millió hektár 40 ezer főnyi nagybirtokos család, vagy kapitalista részvénytársaság kezén van. Ezzel szemben, két és fél millió földmunkásnak egyáltalában nincs földje, 2 millió feleslegző földműves, aki más földjén dolgozik, ugyancsak nincstelenek számát. A 9 millió őstermelő lakosságból 4 és fél millió — tehát minden második ember — agrárproletár Olaszországban.

Győzött a földmunkások sztrájkja

A falusi milliók tömegek nagy nyomorúságával szemben ott áll a másik oldalon maroknyi földesur mérhetetlen gazdagsága.

Az olasz földmunkások és felesbirtokok az Olasz Kommunista Párt irányításával szakadatlan harcot vívnak a nagybirtokosokkal munkafeltételük, felesbirtokosok betartása vagy megjavítása érdekében és ebben a harcban teljes erejével támogatja, vezeti őket az

olasz munkássztrájk. A nyár folyamán nagyarányú földmunkások sztrájkjai voltak Olaszországban. Voltak olyan nagybirtokosok, amelyek 34 napig tartott egyfolytában a sztrájk, éppen a beakartatási munka idején. A földmunkások minden rendőri beavatkozás ellenére is a szakszervezetek segítségével kicsikarták összes fontosabb követeléseiket. Győzött a földmunkások sztrájkja.

A nagybirtokosok elleni védőszervek

A földmunkásoknak a sztrájk mellett vannak gazdasági jellegű szervek is a nagybirtokosok elleni küzdelemben. Ilyenek az üzemi tanácsok, főleg Toscana tartományban. Ezek az üzemi tanácsok már most is fontos harci szervek és ezek az üzemi tanácsok a földmunkásoknak, méginkább azok lesznek a közeljövőben, a földreformért meginduló harcokban.

elsősorban önvédelmi jellegű társulások a földmunkások kezében — a szörnyű munkanékültség ellen. A Pó-völgyében mindenütt az a helyzet például, hogy ezeknek a szervezeteknek jóval több tagjuk van, mint amennyit a földterület el tud tartani. A felesbirtokos földmunkások ezért bevezették egymás között, hogy csoportokban felváltva dolgozzanak a termelősövetkezetben hetente két-három napot, míg mindenki sorra nem kerül. Aztán újra előről kezdik.

Másik ilyen gazdasági harci szervek az olasz földmunkásoknak a földbirtokos szervezetek. Ezek termelősövetkezetek. A nagybirtokos földjén dolgozó felesbirtokok a tagjai a szervezetben maguk és családtagjaik dolgoznak a földbirtokos termelősövetkezetek

Ezek a termelősövetkezetek — harci szervezetek. Tagjaik legtöbb helyen sztrájkokkal kényszerítették ki már azt is, hogy a birtokos megkapják. Állandó harcban vannak

Körültekintő vezetés biztosítja a jó ellátást a kórházakban is

A kolozsvári 3. számú klinika éléskamrájában vagyunk. Az ablakszéleiről keskeny csíkban besüt az aranyos őszi nap. A polcok, a sarkok teli vannak barack, szilva, csipkebogyó lekvárokkal, zöld paradicsomokkal, uborkákkal, szirupokkal, kompótokkal. Háromszor annyit tettek el, mint a tavalyi esztendőben. A lázas betegeknek kompót, vitaminra van szükségük. A kórház számára a befőttök épp olyan fontosak, mint a vasútnak a szén. Majdnem minden diétás kosznak fontos része a kompót, vagy a gyümölcs. A kolozsvári 3. számú klinika felkészülve, bizakodva várja ilyen tekintetben a telet. A pincében a zöldség is a helyén van. Elhomokozva, hadi-rendben, minden darab átnézve, önkéntes munkával, úgy, ahogy kell. Még csak a 3 vagon krumplit és a 20 mázsa káposztát kell megvásárolni és a kórház teljesen felkészült a télre. A klinikai épületektől távolabb 13 dísznó hizik az ólban. Tegnap éppen vágás volt és a mal ebéd fénypontja bécsi szelet. A dísznók hizlalásával kapcsolatos tapasztalatok annyira ki-elégítők, hogy mostantól kezdve a nagyklinika is hizlaldát állít fel és sertéseket tart.

A kórházi adminisztrátornő az „econom” tudományát a konyhaszemélyzet sorában sajátította el. Szervezőképességét azóta sokszorosan bebizonyította. A 90 ágas kórház ruhaletárát, éléskamráit, pincéit, dísznó- és tyukoljait is a kezére bízta. Az adminisztrátornő napi programja a következő: reggel 5-kor ébresztő, fél 6-kor felvágja és kimeri a személyzet kenyerét. Utána a kiskocsis emberrel a piacra siet. A hús és a zöldség bevásárlás akkor sem olyan könnyű, ha a vásárlás állami üzletben történik. Az árú villámgyorsan ki kell válogatni, számításokat kell csinálni. A mai vacsora például eredetileg tojásos paradicsom lett volna. Ehhez 103 tojást és 10 kiló paradicsomot kellett volna venni. A száz tojás ára 1100 lej, a 10 kiló paradicsom 140 lej. A vacsora összesen 1240 lejbe került volna. Mikor azonban az adminisztrátornő megpillantotta a szép paprikát és a paradicsomot, elhatározta, hogy inkább lecsót csinál. Ehhez 20 kiló paprika 480 lejbe, 10

kiló paradicsom 140 lejbe, 2 kiló buris 34 lejbe került. Ez összesen 654 lej. A lecsó éppen olyan izletes és kalória tekintetében ugyanaz, mint a paradicsomos tojás.

Mire a piacról visszatér, már 10 óra. Megkezdődik az uzsonna adagolása a betegek számára. Utána bevezeti a számlákat a vásárló könyvekbe. Jön a dél, nagy sürgősforgással és tállásaival a délután nagyrésze leltárellenőrzéssel telik el. Következik a különböző osztályok fehérneműellenőrzése, edény-, kamravizsgálata. Törvény értelmében havonként legalább egyszer minden osztályt ellenőrizni kell. Gyakorlatban azonban többször történik ellenőrzés. A felelősség nagy, de hiány nincsen.

A napok szakadatlan sorozatát a különböző, egyszer egy héten előforduló munkák szakítják meg. Így például szombat délután összeállítják az egész heti étlapot, amelyet azután az orvosok kalória, vi-

taminartalom tekintetében ellenőriznek, vagy itt-ott megváltoztatnak.

Mi az oka annak, hogy a harmadik számú belgyógyászati klinikán bőséges, izletes a koszt, ugyanakkor például a hasonlóan ellátott nagyklinikákban az étkezés gyenge és kevés? A döntő különbséget véleményünk szerint az adja, hogy az egy betegre a napi 50 lejtől nagyot osztatják be és mit vásárolnak, hogy főznek és milyen a szellem az adminisztrációs osztályokon, a konyhán. A harmadik számú belgyógyászati klinikán a bevásárlás, a konyhai munka megszervezése kifogástalan. A személyzet munkáiról beállítottsága olyan, amelynek a népi demokrácia üzemében lennie kell. Ez az intézmény jól dolgozik, a betegeket jól látja el és hozzájárul a gyógyeredmények javulásához, a kórházi ápoltak gyors talpraállításához.

Sz. A.

Már van állami vendéglő Kolozsváron, de a munkamenetet meg kell javítani

KOLOZSVÁR. — Már a nyitás napján rengeteg vendég keverte fel az állami vendéglőt. Az első benyomás szinte tökéletesen megszervezett vendéglőre utalt, azonban a tapasztalat későbbben mást igazolt. Az árak magassága és a kiszolgálás lassúsága következtében sok panasz hangzik el a fogyasztók részéről.

Az árak magasságát részben a kezdeti nehézségek okozták. A vezetőség képtelen volt az első napokban pontosan kiszámítani a költségek nagyságát. Ezért bizonyos mértékű többletet volt kénytelen beleszámitani a fogyasztói árba, mert csak így kerülhetett el a ráfizetés. A vezetőségnek azonban gondoskodnia kell arról, hogy három-négy hét után ez többé ne történjen meg. Az előző hetek tapasztalatai alapján pontosan kiszámítható az önköltségei ár.

Ha összehasonlítjuk a nagyvárad! SZEDOSZ-étterem árait a kolozsvári állami vendéglő áráival, akkor bebizonyosodik, hogy a SZEDOSZ-étterem lényegesen alacsonyabb árakkal dolgozik. Ez érthető is, hiszen Bihar megyében olcsóbban beszerezhető az élelmiszerek nagy része, mint Kolozs megyében. Tehát: kövesen el mindent az állami vendéglő vezetősége, hogy olcsóbban beszerezhesse a nyersanyagokat, mert ezzel mérsékelheti az árakat.

A kiszolgálás lassúságát legelsősorban az okozza, hogy a felszolgáló személyzet létszáma korántsem elegendő a nagyforgalmú vendéglő vendégeinek kiszolgálására. E téren már gondoskodás történt: két új alkal mazottal növelték a felszolgáló személyzet létszámát. Megoldatlan kérdés volt mostanig a szabandnapok kivételének észszerű beosztása. Tekintve, hogy szombaton és vasárnap lényegesen nagyobb a forgalom, mint hétköznapokon, a vendéglő vezetősége igen helyesen teszi, ha úgy osztja be az alkalmazottak szá-

badnapjait, hogy szombaton és vasárnap teljes létszámmal dolgozhassék a vendéglő. Természetesen ez csak addig lehet érvényes, amíg elegendő alkalmazottat nem foglalkoztat az állami vendéglő.

Annak ellenére, hogy a felszolgálók a multhoz is mint alkalmazottak dolgoztak, magartasukon ez csak egyeseknél nyilvánul meg, amennyiben többen a pincérek közül még nem vetkőzték le a multhoz magartasukat. E tekintetben a vendéglő vezetői szervezete nem járt el kellő körültekintéssel. Ugyanis az alkalmazottak kiválasztásánál előnyökkel bíztosított a szakmailag képzett, de politikailag hátramaradott pincérek részére, a szakmailag képzetlenebb, de politikai téren teljes mértékben megfelelő pincérek rovására. Természetesen ez nem vonatkozik a vendéglő valamennyi alkalmazottjára, csupán egy kis hányadára. Helyesebb lett volna, ha a szakszervezet a politikailag képzett és öntudatos munkásokat, akik talán szakmailag kevésbé képzetek, nem mellőzte volna a szakmai követelményeknek megfelelő, de öntudatlan elemek előbbrehozásával.

Ez a mulasztás helyrehozható. A szakszervezeti csoport megalakítása és az üzemi bizottság megválasztása minden bizonytalanságot eloszlat és a polgári magartású munkásokat és ezzel felszámolja teljes egészében a régi pincéri magartást. A munkatársak pedig gyakoroljanak bírálatot és önbírálatot tevékenységük során, mert ez az öntudatlanokat öntudatosá teszi és a már új magartást tanúsító kérdéseket még jobban megacélozza. Az állami vendéglő vezetősége munkasemberekből tevődik össze. Ez pedig biztosítja arra, hogy felszámolják a meglévő hibákat és arra az útra térnek, amelyen a szocializmus építésében haladniuk kell.

„Mi, a Román Népköztársaság ifju pionirjai fogadjuk...”

KOLOZSVÁR. — Kislányok és kislányok gyülekeznek a Méhes-utcai elemi iskolában. Lehetnek vagy százán. Két csoportban tömörülnek. A rögtönzött emelvényről jobbra a pionirok állnak, balra pedig a jelölték. Az emelvényen a Román Munkáspárt megyei szervezete és az Ifjúsági Szövetség kolozsmegyei szervezete kiküldöttjei, az iskola igazgatója és a pionir-instructor foglalnak helyet. A padokhoz zafulásig megtelnek a szülőkkel.

November 7. tiszteletére avatják a pionirokat. Az Ifjúsági induló elhangzása után az iskola igazgatója és az Ifjúsági Szövetség kolozsmegyei szervezete kiküldöttjei ismertetik november 7. jelentőségét és a pionirok feladatait.

— Népköztársaságunkban a pionirok munkájában és tanulásában a dicsőséges lenini-sztálini Komaszomol útján kell haladniuk, — mondják a szülők.

A pionirok Sztálint és a Komaszomolt öltetik.

Az esküt teszik le ezután: „Mi... a Román Népköztársaság ifju pionirjai fogadjuk...” ismétlik az eskü szövegét és tesznek fogadalmat, hogy lendületesen harcolnak a szocializmus építéséért.

Ezután 49 pionir kapja meg a vörös nyakkendőt és a pionir jelvényt.

A Román Munkáspárt kolozsmegyei bizottságának kiküldöttje szól ezután a pionirokhoz. Nevelőhatása beszédében inti őket, hogy a jövőben jobban tanuljanak és több munkát végezzenek.

A szülők nevében Vásárhelyi Ferenc és Orbán Ferenc munkások megköszönik a Pártnak gyermekük kommunista szellemében való nevelését és ígéretet tesznek, hogy gyermekeiket otthon is ilyen szellemben nevelik.

A felavatás ünnepség után rövid szórakoztató műsor következik. A pionirok szavallatokkal és énekekkel teszik hangulatosabbá az avató ünnepséget.

v. j.

A tervbe vett időnél 11 nappal előbb zöld a vetés a börvelyi kollektív gazdaságban

BÖRVELY. (Tudósítónktól.) — Az őszi hóharmatok megsárgították a határt. Az erdők megszáradt levelei zörögnek, amint az őszi szél egymáshoz csapkodja őket. Az egész határ új képet kapott. Amerre a szem ellát, mindenütt az elmúlás jelei mutatkoznak. Száradt napraforgó- és kukoricakörök, fagyott növények tarkítják a fekete földet.

A börvelyi határban nagy tábla földön az új élet kezd sarkadni. A fekete földből gyenge zöld szálak türekednek felfelé. A kollektív gazdaság 40 hektár őszi búza vetése megváltoztatta a határ képét. Az előirányzott időnél 11 nappal előbb elvégzett munka eredménye. Bármennyire is akarták a falu kulákjai a kollektív gazdaság elömenőjét akadályozni, a munka törhetetlen erővel folyik és halad előre. A nagykárolyi gép- és traktorállomás traktoristái, ahogy az őszi vetést befejezték, rögtön hozzáfogtak az őszi szántáshoz. Négy traktorral készítik elő a talajt a tavaszi vetésre.

Bent a gazdaságban az allig három hete megkezdett székesszín és istálló készen van. A szín hossza huszonegy méter, az istálló elegendő a kollektív állatállományának.

A kollektív gazdaságba tömörült dolgozók gyermekei részére a gazdaság óvodát rendezett be, amely meg is kezdte a működését. Már itt megkezdik a három éves gyermekek nevelését, amivel megkönnyítik a szülők munkáját.

November 7-re a „Dózsa György“ kenderfeldolgozó üzem vállalta, hogy a kollektív gazdaságot villanyárammal látja el. Ezt a feladatot a kitűzött időpontnál előbb teljesítette az üzem és a kollektív gazdaságban a petróleumlámpa helyett ma már villanyvilágítás van. A mozi megnyitását is tervbe vették november 7-re. Ezt a film hiánya miatt nem tudták még végrehajtani. A vetőgépet bármelyik percben működésbe lehet hozni, s a terem is megfelelő. Az élenjáró szovjet mezőgazdaság és állattenyésztés filmen való bemutatása nagy nevelő hatással volna a fiatal kollektív gazdaságra. (b-f-)

Óvodónő a kollektív gazdaságban

Fiatal, falusi óvodónő. Most került ki a képzőből. Mostanig a szülei tartották el. A pedagógián kívül azonban más dolgokhoz is ért. Schuller Jolán nemcsak óvodónő, hanem még inkább és még fokozottabb mértékben az IMSz aktivistája és nevelője is mint ilyen, nagyon is tisztában van azzal, hogy merre tart a mai falu és mi az igazán mai falusi óvodónő feladata, hivatása. Schuller Jolán kitüntetésnek érzi, hogy a Párt olyan községbe küldte, ahol Kolozs megye első kollektív gazdaságát állították fel.

Kendilóna sok tekintetben ma is érzi a kastélyok, birtokokos régi uralmát. Az „udvar“ gyönyörű volt, vízvezetékkel, modern kényelemmel berendezve. A falusi lakások ellenben bizony szűkek, kényelmetlenek, földes padlójukon szegénység, nedvesség, tudatlanság és igénytelenség. A kendilónai óvodónő, a tanszemélyzet többi tagjai, sőt az ideiglenes bizottság lelkes fiatal titkára is, na-

gyobbrészt ilyen kályhanélküli földes szobákban húzódnak meg. Kényelem ugyan még békében húzódnak meg, de munkájuk nyomán majd lesz. Kendilónán egyetlen egyszer volt rövid ideig napközi otthon, óvodát ellenben még sohasem állítottak fel. Schuller Jolán megkezdése után hátról hátra járt, propagandát fejtett ki az óvoda érdekében, megnagyarázta az intézmény hasznát, célját. Hangsúlyozta azt, hogy az óvodával nem a szülők „szabadulnak“ meg bizonyos időre a gyerekektől, hanem ez az a hely, ahol először kapnak nevelést, utbagazítást a közösségi életre. Az óvoda: az iskola és mint ilyen az élet előcsarnoka. Itt kap a gyermek először okszerű magyarázatot az egészségápolásra vonatkozólag. Tárgul a fogalomköré, fejlődik kézügyessége, nő az emlékezőtehetsége, a szókinése. Ahol óvoda van, ott a munkába induló szülőknek nem kell attól félnie, hogy kisgyermek a patakba fullad, hogy ma-

gára húzza a forró vizet. Az óvoda hatása felmérhetetlen, használatát végtelen. Schuller Jolán termet is talált a gyermekek számára. Kimeszeltette és maga is mesélt. Ma már odagyűlnek a kendilónai szoknyás és nadrágos vadócok, akik még sohasem hallottak óvodáról és sohasem jártak ilyesmibe s énekelve, játszva, rajzolva, ügyeskedve pótolják az elmulasztottakat.

A kendilónai óvodónő nem volna az IMSz aktivistája, ha működése csak ennyiből állna. Mikor megérkezett, épp megkezdődött az őszi vetés. Jolán a negyedik szektor felelőssévé neveztek ki. Huszonöt ház volt az óvodáé. Mikor a kisgyermek meg aludtak, kiment a maga szektorába, fölkeresett minden házat, megmagyarázta, hogy — a szárazság ellenére — miért kell most vetni, miért nem szabad megvárni a nagy őszi esőket. Hisz eső után gyakran jön a fagy és akkor az idej érnek vége. Minden reggel kiadta a konkrét jela-

datokat. Kinek mennyit és hol kell vetnie. Fölírta a tegnapi vetési eredményeket és azt jelentés formájában továbbította az ideiglenes bizottsághoz.

A vetési hadjáratnak most vége. A folszántott kendilónai határ jelzi, hogy nemcsak Schuller Jolán, hanem a vetési bizottság többi tagjai is jól dolgoztak és teljesítették kötelességüket. Az emberek nem mentek vásárra és nem trécselték el az idejüket akkor, amikor szántani vetni kellett.

Schuller Jolán most a kendilónai román-magyar tanszemélyzet többi tagjával aktívul, alkot. Könyveket, brosurákat beszélnek meg. Kezük alatt nemcsak gyerekek, fiúcskák és lánykák, énekesek és kulturgárdák cseperednek fel. Maguk is művelődnek és másokat is művelnek. Ujtipusu óvodónő és tanítók ezek, akik előretörnek, átveszik közegek és közösségek nevelését. Mai tanszemélyzet ez.

Sz. A.

Jól dolgozik a traktoristalány-brigád

NAGYKÁROLY. — (Tudósítónktól.) Mint egy asztallap, olyan az egész táj. A látókört a leereszkedő kőd zárja el. Már messziről látunk Kismajtény határában négy mozgó pontot. Közélebb érve motor zugása hallatszik. Négy traktor szánt a kismajtényi dolgozó földműveseknek. A nagykárolyi gép- és traktorállomás traktoristái végzik a munkát. A megszárt föld mint a hamu, úgy omlik szét a hármass eke után. Az első traktort, amely elhalad mellettünk, lány vezeti. Egészen természetesen vesszük a látótájt. Utána a másodikok is leány ül s a harmadikat — negyediket mind leány vezetik.

Az egyik traktort Drágos Ilona vezeti. Megáll pár másodpercig. Igazít valamit a traktoron és az ekéről letakarítja a reá rakódott

gáz. Kérdezni szeretnénk tőle egyet-mást, de már ott ül a kormánykerék mellett és indítja a traktort tovább. Ennyit mond, amint a traktorja lassan elindul: — Küldöm a brigádvezetőt, nekem nincs időm felvilágosításokat adni.

Ahogy elhagy bennünket, kis idő múlva jön Mitrácska Ilona, a brigád vezetője. Fiatalos, biztos léptekkel méri a felszántott fekete földet. Felénk tart. Kérdéseinkre elmondja, hogy a nagykárolyi gép- és traktorállomás női brigádja kilenc lányból áll.

— Ez az első női traktoristabrigád az országban — mondja. — Október elején alakult meg. Négy traktorunk van, amivel itt dolgozunk. Mind a négy IAR-gyártmányu. A brigád megalakulása után ide küldtek bennünket

a kismajtényi dolgozóknak segíteni, az őszi munkában. Eddig is dolgoztunk mindnyájan, szántottunk is már traktorokkal. Igaz, végesen voltunk férfiakkal. Most magunkra vagyunk, fiatal leányok és versenyben állunk a többi brigádokkal. Az eredményt még nem tudjuk, de biztosak vagyunk, hogy nem maradunk le. A brigádban Drágos Ilona, Gál Juliána, Teszkei Mária, Orbán Jolán, Cristut Viorica, Izman Eugenia, Bokor Anna és Fejzsés Erzsébet traktorista leányok dolgoznak.

A traktorok megállás nélkül dolgoznak. A fiatal traktoristaleányok elsőnek akarnak kikerülni a csoportok között indított szocialista versenyből. Munkájukkal segítenek és könnyítik akarnak a falusi dolgozóknak. Balog Ferenc

Védekezünk

a sertésbetegség ellen

Nem az általánosan ismert sertésorbáncot vagy a sertéspestist kívánom ismertetni. Ezeknek az ártalmait ellenkezésünk ma már rendszeresen védekezik. Van azonban olyan betegség, amelyet a sertésorbánc nem ismer föl, vagy félreismerve, jelentőség nélkülnek tart. Csak későn eszmél a bajra, amikor a kár nagy és a segítség se könnyű.

Ilyen betegség az orsóférgesség. Mi az orsóféreg? Köznyelven gilisztának is nevezik, pedig nem azonos a jól ismert földgilisztával, amely nyári esők után udvarban, kertben, legelőn tömegesen látható.

A kifejlesztett orsóféreg sárgás-szürkeovórs színű, hengeres, megnyúlt, két végén elhegyesedő. Hímje 15–20 centiméter hosszú, 3–4 milliméter vastag, nősténye hosszabb és vastagabb s naponta 50 ezer–200 ezer petét is képes lerakni. A peték ropant szívóvak, életképességüket 5 évig is megtartják, hidegnek-melegek ellenállnak.

Az orsóféreg inkább a malacoknak gyakori betegsége. Négy hónapos korig általában 50 százalékuk tekinthető fertőzöttnek. Ez nem jelenti azt, hogy idősebb sertések szintén meg ne betegedhetnek.

A fertőződés a koca emlőbimbóiról, hasa-aljáról, az alomról történik és szűk, elhanyagolt államban erősebb, mint tisztántartott sertésállományban. A lárvák a bélben a petékből kiszabadulnak, átfúrva a bél falát a vérárammal a tüdőbe jutnak, majd más úton vissza a bélbe, tartózkodásuk végleges helyére. A vándorlásnak ez az időszaka 14 napig tart.

Káros hatásuk többféleképpen nyilvánul. A tüdőbe jutott lárvák hirtelen köhögést, tüdőgyul-

ladást okoznak. A kifejlesztett férgek vérszívással, táplálékfelvételével, kevésvérűséget, soványodást, bélburjut, sőt tömeges meglepedés esetén bélelzáródást is okoznak. Az orsóférgességnek további gazdasági hátránya, hogy a benne szenvedő állat nemcsak fogékonyabbá válik a fertőző betegségek iránt, hanem kevésbé alkalmas az aktív immunizálásra (oltásra).

A fertőzött malac, ha pocakos is, feje és fülei feltűnően nagyok látszanak, mindamellett sovány, elég gyakran ekecémás is. Sokszor kínozza hascsikarás, étvágya romlik és kedvetlen. Ez az állapot a felületesen szemlélődő tulajdonos figyelmét többnyire elkerüli és csak akkor eszmél föl, amikor a kiűrtetű puha bélsárban felfedezi az orsóférgest. Csakhogy addig hetek, sőt hónapok telnek el. S ha addig csak egy beteg volt, ez társait is fertőzte.

Eppen az utcánkban látott 2 stüldő közül az egyik bélférges volt s mire betegsége felismerődött, feltűnően visszamaradt fejlődésében, holott, ha idejében gyógyították volna, az esetleg bekövetkezett súlykülönbséget a kiűrtetű állat behozhatta volna.

A betegség kezdeti szakában, — míg a malacok fiatalok — könnyen gyógyítható a bántalom, mert ilyenkor nem nehéz az orsóférgest elhajtani. Legcélszerűbb állatorvos segítségét igénybe venni, aki a sertés korának súlyának, a betegség mérvének megfelelő orvosságot rendel. Itt csak arra intjük olvasóinkat, hogy a házi-szerként használatos hánytató horkvet mellőzzék, mert hatása nem megbízható, bélglyukadást, sőt elhullást is okozhat.

Várfalván a mélyszántás 70 százalékát elvégezték

VÁRFALVA. — (Levelezőnkől.) A tordamegyei Várfalva község dolgozó földművesei az őszi vetés befejezése után hozzáláttak a mélyszántáshoz. Annak ellenére,

hogy a gyakori esőzések gátolják a munkát, a község dolgozó földművesei 70 százalékban teljesítették az őszi mélyszántási tervet. A Magyar Népi Szövetség szer-

vezete komoly részt vállalt a munkára való mozgósításból és a Román Munkáspárt helyi szervezetének irányításával komoly munkát végeztek. Hátról-hátra jártak és felvilágosították a dolgozó földműveseket a mélyszántás fontosságáról.

A várfalvai szövetkezet egyre eredményesebb munkát végez. A fogyasztási tevékenység mellett egyre fokozottabb mértékben végzi a terménybegyűjtést. Az utóbbi két hét alatt a szövetkezet 250 mázsa hagymát, 100 mázsa morkot és 25 mázsa különböző gyümölcset gyűjtött be a dolgozó földművesektől és juttatta el a városi dolgozókhöz. A megyei Központ az újjászervezett szövetkezet rendszeresen látja el jóminőségű ruházati cikkekkel, háztartási felszerelésekkel és mezőgazdasági szerszámokkal. A járóképes szövetkezet tevékenységét figyelemmel kísérvé, a dolgozó földművesek megértették a szövetkezeti hálózat átszervezésének fontosságát és értelmét. Valamennyien tudják, hogy az átszervezett szövetkezeti hálózat életszínvonalunk növelését szolgálja. Palacki József

AZ ÁLLAMI GAZDASÁGOK

Jó munkáról teltek tanúbizonysággal a szalmári terménykiállításon

SZATMÁR. (Tudósítónktól.) — A szatmármegyei állami gazdaságok november 7. tiszteletére Szatmáron a „Május 9“-szülnaploda nagytermében kitűnően sikerült mezőgazdasági kiállítást rendeztek. A kiállítás a mezőgazdaság minden ágával foglalkozik, de — már az őszi idény miatt is — a gyümölcstermelés és szőlészet teszi gazdag anyagának jelentős részét. A megye valamennyi állami gazdasága résztvett a kiállításban és a rendezés munkájában. A legtöbb anyagot a színérváraljai gazdaság küldötte és a kiállítás megrendezésében is ez a gazdaság vitte a legnagyobb szerepet. A színérváraljai gazdaság gyümölcsanyagát a leghasznosabb kiállításra. Különösen a kiállított almák bizonyították ennek a gazdaságnak igen értékes munkáját. Szépek a kiállított gyümölcsfajták és az őszibarackok is. A pusztaduróci állami gazdaság különböző juhturókat hozott és konzervműveket. Az udvari állami gazdaság dolgozóit tojás-gyűjteményt, mandulát, gesztenyét, gyümölcsaszalványokat és nagyon értékes kertivetereményeket mutattak be.

A mezőgazdasági kiállítás, mely november 20-ig van nyitva, a város dolgozóit és a dolgozó földművesek csoportosan látogatják. A kiállítás bizonyítéka a szocialista, szakaszerűen végzett mezőgazdálkodás felsőbbrendűségének.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet, Telefon 15-35.
 Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.
 Lapfajtájados: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.
 Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF
 Bejegyzve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.
 A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.
 Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak
 évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625

Változtassanak munkamódszerükön a tasnádi „Transsilvania” étterem dolgozói

TASNÁD. — A dolgozó nép érdekeinek megfelelően ma már minden városban állami, vagy szövetkezeti éttermek látják el a dolgozókat olcsó étellel. Ezt a feladatukat a legtöbb helyen igyekeznek teljesíteni. Vannak azonban olyan éttermek is, melyek nem felelnek meg a követelményeknek. Ezek közé tartozik a tasnádi „Transsilvania” szövetkezeti étterme is.

Már a pénztárnál elkezdődik a hosszas várakozás, amíg a pénztáros 2-3 bont kiadit és 40-50 lej értékű étellel az árát öszszeszedi. A kiszolgálás nem kevésbé hosszadalmas. Három alkalmazott végzi ezt a munkát, de csak egymást zavarják. Összeszerelik a bonokat, nem tudják, kitől melyiket kapták, vitatkoznak ebből kifolyólag, s a végén azt sem tudják, mit adjanak ki bonra. Tizenöt-husz percbe telik, míg egy-egy vendővel zöldágra vergődnek.

Sok esetben megtörténik, hogy a munkába sielő dolgozók éppen az étterem alkalmazottainak lassú munkája következtében késnek el munkahelyükről, mert hosszú ideig várakozni kénytelenek.

Ha a tasnádi „Transsilvania” étterem alkalmazottjai elő akarják segíteni a szocializmus fejlődését, haladéktalanul változtassák meg munkamódszerüket. Ugyszintén a szövetkezet vezetősége is fordítson nagyobb gondot az étteremre és a meg nem felelő személyzetet cserélje ki olyan dolgozókkal, akik dolgozótársaik érdekeit tartják elsősorban szem előtt.

SZOLGALATOS GYÓGYSZER-TÁRAK:

NOVEMBER 12-ÉN, SZOMBATON:

Az 1. számú állami gyógyszertár (volt dr. Goina) Szabadság-tér 34, a 3. számú állami gyógyszertár (volt Hygea) Mihai Viteazul-tér 32, a 7. számú állami gyógyszertár (volt Pasteur) Babes-utca 18, a 8. számú állami gyógyszertár (volt Mircea) Horea-ut 47 és a 12. számú állami gyógyszertár (volt Kigyó) Budai Nagy Antal-ut 55 szám alatt.

A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁG TANÜGYI OSZTÁLYA ezúton közli az érdekeltekkel, hogy az 1. sz. Ftuliceumban és az Esti Munkáslelkületben az egészségügyi zárlat megszűnt s a tanítás november 14-én, hétfőn reggel 8 órakor újra kezdetét vesz.

A VÖRÖSKERESZT II. KERÜLETI székházában, Pata-utca 2 szám alatt, hétfőn délután 5 órakor IOVR-gyűlést tartanak. A III. kerületi IOVR-tagok részére november 15-én, kedden délután 5 órakor a Gyulai Pál-utca 1 szám alatti székházban tartják meg a taggyűlést. Mindkét gyűlésen jelenjenek meg a tagok teljes létszámmal.

SZOVJET ZENESZERZŐK NÉPKÖZTÁRSASÁGUNKBAN. Néhány napja országunkban tartózkodik a szovjet zenel élet négy kimagasló képviselője: Zara Doluhanova énekesnő, Veronika Petrovskaja és Abraham Makarov zongoraművészek és Alexej Gorobov, hegedűművész. A Szovjet-Román Barátsági Hét alkalmából több előadást tartottak a fővárosban és vidéken.

LÉGIKATASZTRÓFA A WASHINGTONI REPÜLŐTER FELETT. Az elmúlt napokban a washingtoni repülőter felett egy utasszállító repülőgép összeesett egy katonai repülőgéppel. Az utasszállító gép 49 utassal és négyen személyzetével együtt egy folyóba zuhant Valószínűleg azt hitték, hogy a személyszállító gép utasai a személyzetrel valamelyik csuszultak.

AZ ORSZÁG ÉPÍTÉSÉÉRT az állami szocialista technikusok november 12-13-án értekezletet tartanak Bukarestben. A hatnapos értekezleten megvitatják azokat a feladatokat, amelyek az állami és az állami szocialista technikusok országunk gazdasági fejlődéséért hárulnak.

EGYMILLIO KILOMÉTER UTAT TETT MEG 32 év alatt mozdonyon Bojko Pjotr szovjet mozdonyvezető. A Nagy Honvédő Háború idején fegyverrakományt szállított a harcterre. Ma már sok tanítványa kiváló mozdonyvezető.

MAGYARNYELVŰ ÜZEMI ÚJSÁG INDULT Vörös-Acélon. A szakszervezettel karöltve a Magyar Népi Szövetség vörös-accéli sajtókollektívája kéthetenként megjelenő magyar nyelvű üzemi újságot jelent meg rövidesen.

MEGKEZDTEK A PENICILIN GYÁRTÁST Csehszlovákiában. A múlt héten nyitották meg a Prága melletti Roztokyban Csehszlovákia első penicillin gyárat. Az eddig gyártott penicillin igen jó minőségű.

SZAKKÉPESÍTŐ TANFOLYAMOT SZERVEZTEK a temesgyeji Bánlak község állami gazdaságában. A munkában kitűnt dolgozókat elméleti oktatásban részesítik a tanfolyamon. A téli folyamán rizstermelői és tehénészeti tanfolyamot szerveznek.

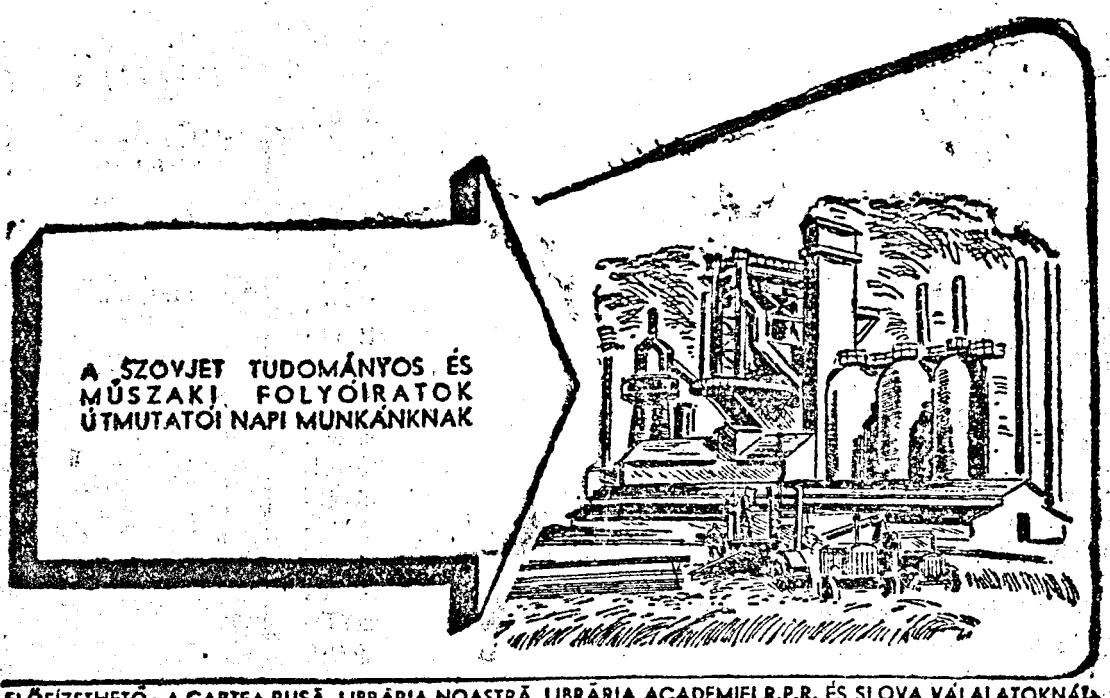
KI TUD RÓLA?

Boros Márton örvetőről, aki a 105 légvédelmi úternél szolgált. Értesítést kér Boros Mártonné, Kolozsvár, Jon Ghica (volt Tamás András)-utca 16. Rákóczi-negyed, 8809

* HALALOZÁS. Hacke Károlyné november 9-én hirtelen elhunyt. Temetése november 12-én délután 3 órakor lesz a temető halottas kápolnájából.

A „VICTORIA” SZÖVETKEZET

1. 2. 8. és a 11. számú flóklüzletiben
 1949 november hó 14-én délután 4 órakor a következő pontárúk kerülnek kiadásra:
 2961 pár férfi zokni
 825 pár férfi zokni
 620 pár férfi zokni
 2014 pár női pamut harisnya
 722 pár gyermekharisnya
 126 pár női selyem harisnya
 45 pár női selyem harisnya
 45 pár női selyem harisnya
 40820 m. karton

A SZOVJET TUDOMÁNYOS ÉS MŰSZAKI FOLYÓIRATOK ÚTMUTATÓI NAPI MUNKÁNKNAK

ELŐFIZETHETŐ: A CARTEA RUSĂ, LIBRĂRIA NOASTRĂ, LIBRĂRIA ACADEMIEI R.P.R. ÉS SLOVA VĂLALATOKNÁL

VILÁGOSSÁG SPORT

Ut a világrekord felé...

Elsőször a súlydobbással kísérletezett Natalja Szmirnickaja, de nem ért el sok eredményt. Pjatigorszkban, a kisváros sporttelepén dobálta az iskoláslány a súlygolyót, de az alig repült néhány méterre. Évekkel ezelőtt volt, hogy ott járt a kisvárosban Viktor Alexejev, a kiváló atlétaedző. Alexejevnek feltűnt a kislány fáradhatatlansága és foglalkozni kezdett Szmirnickajával. Hat edzést tartott vele, ezalatt megkérikelték a futást, a gerelyvetést és más sportágakat kiderült, hogy a kislány 400 méteren egészen kitűnő időt futott, a gerelyt azonban csak 15 méterre dobta. Ennek ellenére Alexejev úgy látta, hogy Szmirnickajának a gerelyvetést kell gyakorolnia. Ezután Alexejev visszautazott Leningrádba.

Amikor Szmirnickaja elvégezte a középsikolát, beiratkozott a leningrádi testnevelési főiskolára s itt újra találkozott Alexejev edzővel. Ez 1945-ben történt. Szmirnickaja ekkor még nem határozott, súlydobbó vagy gerelyvető legyen-e Alexejev véleménye most is az volt, hogy a gerelyvetést kell gyakorolnia.

Ebben az időben alakult ki a Szovjetunióban a vezető női gerelyvetőháromas, Anokina, Majucsaja és Csudina csaknem egyforma eredményeket ért el. Anokina 48 méter 39 centiméterrel a világrekordot tartotta. Szmirnickaja 35 méter körül dobott. Kissé csüggedt volt, azt hitte, nem képes jobb eredményre. Alexejev ekkor azt javasolta, hogy térjen át más stílusra és megmagyarázta neki azt is, hogy nem csak a jó technika fontos, hanem a győzelembe vetett hit is.

Az új stílussal az 1946-os bajnoki versenyen Szmirnickaja már 39.68 méterre dobott.

— Kevés — mondta.
 — Kiváló eredmény — vélte Alexejev.

A következő évben Szmirnickaja 46 méterre dobott és Majucsaja után a második lett a bajnokságban. A világrekord ekkor 48.60 méter volt, mert Majucsaja 50.39

méteres eredményét nem hitelesítették. Szmirnickaja úgy vélte, ilyen fényes eredményt soha nem tud elérni. Edzője továbbra is ki-tartott amellett, hogy túl fogja szárnyalni.

Az idén azután a szovjet-csehszlovák atlétikai versenyen Szmirnickaja 49.59 méterre, röviddel azután, augusztus 5-én, 53.41 méterre hajította a gerelyt. Ezt megközelítő hatalmas eredményt ért el a budapesti Főiskolai Világajnokságokon, ahol ellenfelei 8-10

méterrel maradtak le mögötte.

Natalja Szmirnickaja ma a Szovjetunió bajnoka és világrekorder. De a sport a Szovjetunióban rohamosan fejlődik tovább, már jelentkeznek az új nemzedék, a fiatal Galina Zibina személyében, akiknek 49.64 méteres eredménye rendkívül figyelemreméltó. Alexejev ezért mondta legutóbb Szmirnickajának:

— Tovább dolgozzunk!
 — Tovább — felelte lelkesen a világ legjobb gerelyvetője.

A sikésztők városa

Petrovográdszk, szovjet Karélia fővárosa, Leningrádhoz közel fekszik, északra az Onega-tó déli partján. Lakossága ma már meghaladja a százezeret, bár a finn hűbérurak idejében teljes hanyatlásnak indult és a várost alig kétezer család lakta.

Petrovográdszk magyarul annyit jelent: „Péter gyárvárosa”. Még Nagy Péter cár alapította és ő építette fel első gyárait is. De sem a cári, sem a finn uralom alatt a város nem érte el azt a fejlődési fokot, amit a szovjet kormány gondoskodása révén elért. A város lakossága nagyrészt földműveléssel foglalkozott és a két kis gyár, amely nem szüntette be működését, alig párszáz munkást foglalkoztatott. Ma hatalmas gyárak épültek és épülnek, amelyekben a munkások tízezei dolgoznak a kommunizmus építéséért.

De Petrovográdszk nemcsak gyáraiért híres. Már a cári uralom alatt is itt készítették Oroszország legjobb sítalpait. Azóta ez az iparág hatalmas fellendülésnek indult. Az apró házi műhelyekből nagy üzem fejlődött ki és ma ezer és ezer számra készíthetik Petrovográdszk munkásai a Szovjetunió fiatalosága számára a sítalpakot, de gyártnak más téli sporteszközöket is. Évi több ezer korcsolya, bob, stb. készül a petrovográdszki üzemekben, mind a fiatalság, a sportolók számára.

A Nagy Honvédő Háború alatt a város lakossága az Urálba vonult vissza és ott dolgozott tovább. A Szovjet Hadsereg nagy téli offenzívájában a petrovográdszki munkások készítette sítalpak hatatosán közreműködtek a sikerhez. A szovjet katonák ezeken a sítalpakon üldözték a menekülő fasisztákat és aratták döntő győzelmeiket. A petrovográdszki sítalpak ott voltak mindenütt: Sztálingrádnál éppúgy, mint Voronezsznál, vagy Varsó előtt, a nagy januári offenzívában, amikor a szovjet katonák elérték a német határt.

A Győzelem Napja óta a sítalpak újra Petrovográdszkban készülnek és újra a sportot szolgálják. Az Uráltól kezdve Odesszáig és Vladivosztokig a fiatalság szereti és használja a karéli főváros sporteszközzeit és ezért a nép Petrovográdszket „a sikésztők városának” nevezte el.

Kolozsvárt rendezik meg az országos birkozó és az ifjúsági vivóbajnokságot

KOLOZSVÁR — Az Országos Testnevelési és Sportbizottság, — mint azt a „Világosság” már megírta — úgy döntött, hogy az országos birkozó- és az ifjúsági vivóbajnokságok küzdelmeit Kolozsváron rendezik meg.

A TSB kolozsmegyey és kolozsvári szervezete örömmel vette a TSB erre vonatkozó értesítését és azonnal megkezdtek az előkészü-

leteket a kettős verseny megrendezésére.

Az országos birkozó- és az ifjúsági vivóbajnokságokat november 18-20-án, az országos ifjúsági vivóbajnokságokat november 25, 26 és 27-én rendezik meg.

Az eddigi tervek szerint mindkét versenyt a December 30-utca 21 szám alatti (volt Redout) nagytérben rendezik meg.

RNK—Albánia labdarúgó mérkőzés november 29-én

BUKAREST. — A RNK válogatott labdarúgócsapata november 29-én Albániával mérkőzik meg Tiranában. A Labdarúgó Szövetség minden előkészületet megtett, hogy a válogatott csapat a lehető legjobb erőnlétben és tökéletesen felkészülve álljon ki a nehézségek edzőtáborba gyűjtötték a válogatott keret tagjai a következők: Kapus: Voinescu (Metalul), Ivan (Dinamo), Háttérdek: Mihalescu (CFR B.), Apolzan (Hadsereg), Far-

mat (ITA), Fedezetek: Marinescu (Jiul), Zilnyh (ICO), Bakuze (Dinamo), Bodó (ICO), Socce (CFR B.), Csátárok: Lungu (CFR B.), Váczi (ICO), Filotti (CFR B.), Fetschowsky (ITA), Paraschiva (Jiul).

A fentiekben kívül még a következő játékosok jöhetnek számításba válogatás szempontjából: Boros (CFR T.), Székely (RATA), Androvits (Hadsereg), Andrei Radulescu (CFR B.), Jordache (Competro), Ferenczi (Hadsereg), Ozon (Dinamo) és Serfőző (Hadsereg).

KAPÁSBÓL...

AZ „ŐSZI KUPÁBAN” a következő mérkőzéseket játszották le: Temesvár: CFR T.—Metalchimic Resica 2:0 (2:0). Sepsiszentgyörgy: Textila—CFR Szeben 3:1 (0:1).

A HOLLNAPI ICO—Sodronyipar és RATA—Munkás Sport „Őszi Kupa” mérkőzést elhalasztották és helyette Nagyban mérkőzik az ICO a Munkás Sporttal.

A SZOVJETUNIO szakszervezeti öklívivóbajnokságain 200 induló volt. A bajnokok a következők: Kudravecov (Ivanovo), Akopov (Baku), Knyazov (Moszkva), Mulin (Moszkva), Soserbakov (Moszkva), Bjelajev (Szverdlovszk), Turija (Tajlin) és Koroljev (Moszkva).

A tordai üvegyár dolgozói teljesítették november 7. tiszteletére vállalt kötelezettségeiket

TORDA. — (Tudósítónktól.) A tordai üvegyár dolgozói november 7. tiszteletére jól megszervezett munkaversenyek lendületével sorozatos sikereket értek el a termelés mennyiségének és minőségének fokozása, valamint az önköltségi árak csökkentése terén. A Párt irányító és a szakszervezet felvilágosító tevékenysége segítette hozzá a dolgozókat a vállalt kötelezettségek teljesítéséhez. Az üvegyár dolgozói 32 százalékkal szárnyalták túl a harmadik negyedév előirányzatát. Ugyanakkor 2 százalékkal csökkentették a selejtet a második évnegyedhez viszonyítva. Szépen takarékoskodtak az üzemanyaggal is, mert az előirányzott mennyiségnek 24 százalékkal megtakarították. Az elsőrendű nyersanyag terén 23, a segédtermelési nyersanyag terén pedig 6 százalékos megtakarítást hajtottak végre.

Ezeknek az eredményeknek köszönhető, hogy az Állami Terv előirányzatához viszonyítva, sikerült az önköltségi árakat 13 százalékkal csökkenteni.

A szocialista versenyek során kitűnt Petric Dumitru és Forró István munkacsoportja 144, illetve 129 százalékos normadöntéssel.

Eszerelési és új munkamódszerek alkalmazása következtében az üzem több munkása már befejezte az 1949. évi előirányzatot és már az 1950-es esztendőre dolgozik. Ezek között is kitűnik Matei Gheorghe mechanikus, — aki 2 esztendővel dolgozik —, majdnem három hónappal hamarabb fejezte be az évi munkáját és már régen 1950-re termel. A Párt irányításával megkezdtek a téli előkészületeket olyan for-

mában, hogy biztosítani kívánták a termelés zavartalanását a téli hónapokban is. Így előkészítették a raktárakat és anyag lerakásához szükséges férőhelyeket a szükséges elsőrendű nyersanyagok, segédanyagok elhelyezésére, melyeknek szállítása már megkezdődött. A gyárépület tetőzetét, mely a háború alatt megrongálódott, teljesen kijavították. A munkatermek téli fűtéséről is gondoskodtak. Eddig összesen 26 kályhát állítottak be, vagy javítottak meg. 165 ezer lejt fordítottak eddig a dolgozók

munkaruháinak beszerzésére, a tüzesetek elleni védekezés miatt vizet tárolnak az üzem helyiségeiben. Kijavították a gázvezetékeket, hogy biztosítsák a termeléshez szükséges gázmennyiséget.

A tordai üvegyár termelékenységének fokozását biztosítja az üzem vezetőségének előrelátó gondoskodása, mely a Párt vezetésével és irányításával a szakszervezeten keresztül a gyártelep minden részén érezteti tevékenységét.

n. m.

Megkezdte működését a szatmári Dióexport-üzem

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.)

A szatmári gubások céhének Kazincsi-utcai székháza nagy átalakuláson ment keresztül. A repedezni kezdő régi falakat gerendákkal kitámasztották és hatalmas vaskapcsokkal foglalták össze. Az öreg ház közel ezer négyzetméteres területén november 3-án megkezdte működését a volt gubás szlín összes helyiségeiben a „Dióexport” üzem. Ebben az üzemben gyűjtik össze és dolgozzák fel exportképes árucikké Erdély, Bán-ság és Munténia diótermésének egy részét. Olyan munka folyik itt, ami igen jelentős tényezője Népköztársaságunk külkereskedelmi mérlegének.

A szatmári Dióexport-üzem a maga nemében a legnagyobb üzem az országban. Nagy dió-osztályozó gépe, amely öt különböző nagyságú minőségre osztályozza a diót, 24 óránként kétvagonos teljesítőképességgel dolgozik. Az első minőségű dió 32, a második 30 milliméter átmérőjű nyílason megy keresztül a rostarendszerű válogatógépen. Az osztályozott diót 50 kilós juta- és 30 kilós papírzsákokba csomagolják. Az ólomlevegővel lepecsételt zsákok kizárólag külföldre, valutáért kerülnek eladásra, tehát iparunk csak külföldről beszerezhető nyersanyag-szükségletének ellátásában játszik fontos szerepet. Az aprózómű, de azért teljesen egészséges, féregmentes dióból 25 kilós ládáknak kerül kivitelre.

Ejjel-nappal folyik a munka a szatmári Dióexportnál. Harminc vagon diót kell decemberben Svájcra szállítani. Az első hetén 150 női munkaerő kezdte meg a diótörést és további 150 kezd meg a munkát, mielőtt az üzem asztalosai elkészítik munkahelyüket. Az üzemből ugyanis minden házikelésben készül. Önkéntes munkával szedték ki a romok közül és állították össze hasznavehető gépi berendezést a nagy dióválogatót, amely a legnagyobb az országban és házikelésben állítják elő a ládákat is, melyekbe a dióbelet csomagolják. A szatmári dolgozók újabb lépést tettek előre.

n. g.

Mivel köszönti Sztálin 70. születésnapját a szatmári „Szeptember 1” zománccedénygyár

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) A szatmári „Szeptember 1” zománccedény- és gépgyár dolgozói nagy lelkesedéssel csatlakoztak a grivical-mozdonyosztály dolgozóinak versenyfelhívásához és december 21-re, Sztálin születésnapjának tiszteletére a következőket vállalták:

1. Az előirányzatot 6 százalékkal túlszárnyalják. 2. A munka termelékenységét két és fél százalékkal fokozzák. 3. Fűtőanyag megtakarítást érnek el. 4. Az igazolatlan hiányzásokat a november 7-re vállalt 1 és fél százalék után, további 0.2 százalékkal csökkentik.

A gyár egyes osztályai szintén bekapcsolódtak a versenybe. A zománccedény 3 százalékos, vállalt a zománccedény megtakarításban és 5 százalékos a rezsi-költség leszállításában. A présosztály új edényfajták előállítását kezdte meg. (Teafőző, kávéfőző, ételhordó edény, stb.) Anélkül, hogy az árakat emelnék, az edények foganyuit az eddig használt

közönséges vaslemez helyett cinezett lemezből készítik. A fűtési költséget 50 százalékkal csökkentik és az edények peremének préselésénél fokozzák a minőséget. Az öntőde, bár számolnia kell kokszhiánnyal, vállalta a november 7 előtti hetek munkalendületének megtartását, valamint azt, hogy december 21-ig gépalománját két pár formázógéppel kiegészíti. A selejtet az általános öntésnél 5 százalékkal, a vasedények öntésénél 3 százalékkal csökkentik. Az asztalosműhely a savazónak egy kádbetétet készít. A legnagyobb teljesítményt a gépműhely vállalta: harminc darab szárító és égetőkocsit készít a tordai samott-téglagyár számára. Az öntőde által szállított első pár modellező gépet elkészíti és a jövő tervére való előkészület rendjén az öntőde, valamint saját gépi felszerelését rendbehozza. A géposztály ezenkívül vállalta, hogy december 21-ig az öntődének egy homokszitát, a prés-műhelynek pedig egy simítópadot készít.

REJTVÉNYROVAT

99-es számú keresztrejtvény

Harc a szovjet Uniót XIX

Készítette: KONT VILMOS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17					18									19	
20					21					22				23	
24					25				26	27		28	29	30	
31					32					33			34	35	
36				37										39	S
40				41		42								44	45
46				47										50	
51				52										54	
55				56							57	58		59	
60				61							63			64	
65						66					67				68
				69							70				72
73	74			75							77			78	
79				80							82			84	
85				86										87	
88				89							92			93	
94				95							97			98	99
A				100							102	103		104	106

Megfejtésül tíz napon belül — Rejtvényrovat jelzéssel — levélben vagy levelezőlapon, — melyre rá kell ragasztani a rovatszámot — beküldendők a vízszintes 1, 24, 47, 89 és a függőleges 26, 35, 47, 58 sorok. A helybeliek személyesen is beadhatják kiadóhivatalunkba. A megfejtők közül egy helybeli, és egy vidékinek egy hónapig díjmentesen küldjük meg lapunkat.

VÍZSZINTES SOROK:

1. Nyílt irányban körül: 1908 decemberében, Párisban — az Szovjetunió Szociáldemokrata Munkáspártja által megtartott nagyszabású egyik harci cselekedete. 17. Vissza: karóten (ék. hiány). 18. Ló-

velek végén gyakran láthatók. 19. Vissza: textilárút készít. 20. Iráshibát követ-e el? 21. Heidelbergi Egyetemi Kerékpár és Footballklub. 22. Fém. 23. Buzadara. 24. Így nevezték azokat a menszükie-

ket, akik a proletárium illegális forradalmi pártjának megszüntetésére törekedtek. 28. Forrástól személynév. 29. Disze. 31. Vissza: kereskedő egyik igéje. 32. Pl. személyi okmányok. 34. A hátgerinc-sorvadás tudományos neve. 36. E modern gép. 38. Pollux ikertestvére. 39. Vas vegyjele. 40. Kákán. 41. Többes román személynév. 43. Zako kevert betű. 44. Vissza: igen hangos. 46. Gazdasági épület. 47. A 47 függőlegessel együtt, a 26 függőleges vezérel, akik nyílt harcot kezdek a lenini vonal ellen. 50. Vissza: e népfaj. 51. Finn... nyelvcsalád, fordítva. 53. Szilveszterest mulatság, románul. 54. Minden folyóvíz bír vele. 55. Vissza: igazságot szolgáltató. 56. Irgésmozgás (ék. hiányok). 57. Kézipénz. 59. Mindenki bír vele, névelővel. 60. Nyugatgalicia egyik legnagyobb városa, fonetikusan. 62. „Ezt” készít magának a vadász, ha óvatossá várat akar elejteni. 63. Szellemi munkás műhelye. 65. Túlról ideszállítottak. 67. Olasz folyóba (f. ékezet). 68. Névelő. 69. Letárgyalása a törvényszék hatáskörébe tartozik, mutatóhangzóval. 70. Fordított mértékegység rövidítés. 71. Egy férfi eszméletét veszti (ék. hiány). 73. Vissza: dohányos igéje. 75. Vissza: magánhangzó 78 Ez a rubrika. 79. Német számnév tizen alól. 81. A budapesti hegy. 84. Vissza: víz. 85. Színez (ék. hiány). 87. Párl. 88. Határrag. 89. A 24 vízszintes egyik vezére volt. 92. Férfi név. 93. Számnév. 94. Gépszetben ilyen kerék is van. 98. Shakespeare-alak. 97. Pára. 98. Műnyelv. 100. E számszófogantó (ék. hiány). 102. Szőlőlé. 104. Az asztal fölött szétnyitott abrosz teszt.

FÜGGŐLEGES SOROK:

2. Kémiai oxidáló anyag. 3. Görög betű. 4. Mint a Vörös Hadsereg tüzkerosztásának színhelyét is ismerjük „ezt” a várost. 5. Szabad, németül 6. Öltözetek. 7. Táplálják. 8. Vissza: a sógor. 9. Cikornyás beszéd. 10. Jegyez. 11. Mint a 97 vízszintes. 12. Allóvíz. 13. Román vegyész (1841—1925), a román tudományos mineralógia megalapítója. 14. AA. 15. Csapdájába kerülne. 16. Bocézt szelíd erdei vad. 25.

Esztergom vármegyei bányahelységeiből származik. 26. Így nevezték azokat a volt bolsevikokat, akik opportunizmusukat „baloldali” frázisokkal álcázták és a „Birodalmi Dumá”-ból a munkások képviselői visszahívását követelték. 27. Mérnöki rajzokban a méreteket jelző szám. 29. Párt. 33. Annami tartomány. 35. Nyílt irányban: e szándék keresztülvitelének lehetővé tette irányította a 24 vízszintes és a 26 függőleges minden tevékenységét. 37. Védő. 42. Ilyen roham is van. 44. Asz betűl keverve. 45. A fonetikus mássalhangzó. 47. Lásd a 47 vízszintest. 48. A reálítására (ék. hiány). 49. Vissza: sokszoros magyar futóhajók. 52. Ilyenek a rosszul tartott háziállatok. 58. A bolsevikok újságja, melynek bővített szerkesztéséért értékelte kiárta a 26 függőlegest a bolsevik szervezetekből. 61. Vissza: didergő. 64. Fő, felső, németül. 66. Kelet-afrikai (főlis) ék. 68. Kisázsiai török város. 70. Alávaló. 72. Táplálkozik. 74. Kecse, németül. 76. Két szó: 1. Kicsinyítő képző. 2. Rendbe. 77. Kinzó betegség, fonetikusan. 80. Ijedne. 82. Elek. 83. Vissza: érzékszerv. 86. Taxi mássalhangzó. 90. Növendék, románul.

91. Találja. 93. Román tánc, fonetikusan. 95. Elest, fordítva. 97. Ábrázat. 98. Helyhatározó. 99. A német der tárgyese. 101. Fordított kettős mássalhangzó. 103. Vissza: görög betű. 104. Francia névelő. 105. Lekicsinyítő indulatszó. 106. Kerges.

A 97. számú keresztrejtvény megfejtése a következő: Vízszintes sorok: 1. Áldani kell ezt a hatalmat, mert szuronyával és börtöneivel meg tud védeni bennünket. 22. Cár atyuska. 38. Üzemtulajdonos. 47. Fekete könyv. 77. Trudovikok. — Függőleges sorok: 6. Istenkeresők. 23. Utitársak.

Szórejtvények: 1. Hetvenkedő egyén. 2. Pont tizenkettőre légy a találkán. 3. Oda-vissza. 4. Este 6 óra után.

Nyertes megfejtők: Pepela Edit Kolozsvár és Nagy László Arad. Kérjük, közöljék kiadóhivatalunkkal az időpontot, amelytől a lapot küldetni óhajtnak.

A ROVATVEZETŐ ÜZENETE: M. G. Gyulafehérvár. Kérem, közölje pontos címét, mert helyszüke miatt levélben válaszolok. K. J. Torda. Megkaptam. A jók, illetve javíthatók sorra kerülnek.

Szórejtvények

Fűssy Gyula ötletei

1.	2.
$\frac{0}{U} \frac{KKKK}{KKKK}$	$\frac{+c}{A} \frac{H}{A} \frac{-i}{n}$
3.	4.
$\frac{1 \text{ drh } 4 \text{ Lei}}{\text{Holttest}}$	$F \circ \square L \&$

Erzsébet napjára vegyen ajándéknak virágot, a

RÉZ virágüzletben

nagy választékban
KOLOZSVAR, MOLOTOV-UTCA 4

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ADAS-VÉTEL

KERESEK megvételre prima-minőségű, komplet, kombinált szobabutort, paplant, pokrócot és utazó-bőröndöt. Cim a kiadóban. 8709

ZEPHIR-KÁLYHA, 12 csöves, ószip csempékályhák eladók. Cim a kiadóban. 8714

DANIEL-KÁLYHA jó állapotban eladó. Gheorgheni-Györgyfalvi-ut 78a. 8752

VESZÉK fosztatlan libatollat 200 lej fölött magasabb árral Lieberman Nándor, Dézsma 32. Tkv (SI)

GENERAL-JAVITOTT 520 Steier személykocsi, olcsón eladó. Érdeklődni Bolyai 2 alatti fűszerüzletben. Tkv (SI)

KOMPLET ebédlőbutor, bőrszékekkel eladó. Kossuth Lajos-utca 23, földszint. 8772

SZILSKIN-BUNDA, pézsmahátbunda, kékróka-boa eladók. Trecatoarei-Átjáró-utca 20, délután 1-4-ig. 8796

ELADÓ 350-es, teleszkópos motorkerékpár. Rózsa-utca 1, Balogh. Tkv (SI)

VESZÉK jókarban levő varrógépet. Cimeket Oltean kalapüzletbe, Molotov-utca 10 szám kérék. 8828

VESZÉK Schöberl-ágyat, pihepárnát, modern ebédlőasztalt, székekkel, tükröt. Telefon: 22-86 8753

UJ AJTÓK, redőnytökös ablak, kifogástalan ezüstörka eladók. Tebel-utca 7. Megtekinthetők déli órákban. 8734

ELADÓK: káposztagyalyu, írógépasztal, összecskukható gyermekágy, szobai W. C., bőrfotelek, kisebb toalettükör, kis kerekasztal, székek, sezlonok. Mócok-utja 71. 8780

ASZTALI KEMENCÉT, lehetőleg kéttelrest, jókarban, veszek. Cimeket kérék Mócok-utja 71 szám alá. 8780a

ELADÓK: rókámie, összecskukható ágy, sodronyos, napkurázóágy, írógépasztal, kerti butorok, kalotaszegi asztal, székek. Attila-utca 16. Földszint 2. 8784

SINGER-VARRÓGÉP eladó. Molotov-utca 38, ajtó 1. 8793

FÉRFI bőrkabát, középterműre eladó. Cim a kiadóban. 8799

UJ LEÁNYKABÁT, kifélt, di eladó. Hegyvilg-utca 17. Földszint. 8800

ELADÓ KREDENC, szekrény és ebédlőszerviz. Cim a kiadóban. 8813d

ELADÓ férfi télikabát, fekete, Dosztojevski (volt Zápolya)-utca 16, földszint, ajtó 2. 8805

ELADÓK: asztal székekkel, üveglapos, négyzetletes kis asztal 2 fotellel, antik szekrény, csempékályha, valamennyi kitértő állapotban. Vörös Hadsereg-utja 20, földszint. 8808

PICK-UPP, hajókoffer, vaskályhák, szőnyeg eladók. Budai Nagy Antal-utca 48. 8810

VESZÉK jókarban rókámie-keretet, 6 személyes ebédlőszerviz. Dohány-utca 21, Löténé. 8812

KÜLFÖLDI gáztűzhely, sütős, eladó. Görögtemplom-utca 21. 8814

VESZÜNK azonnal 4 írógépet, újat vagy használtat, kifogástalan állapotban. Scoala de Cursuri Practice, Kolozsvár, Mócok-utja 24. 8811

HORDOZHATÓ írógépeket, íróasztalokat, székeket, vaskályhákat és üveges deszka elválasztó-falakat vásárolunk, jó állapotban. „Aprozar”, Dózsa-utca 24. 8813

GYERMEK-TÉLIKABÁTOK jó állapotban, 10-12 éves leány és 5 éves fiú részére eladók. Mikó-utca 55. 8816

ELADÓ jókarban levő perzsaláb-bunda. Szabadság-tér 20, emelet, szabóság. 8816a

ASZTAL, székek, szekrények, ebédlőszekrény, vaskemence eladók. Dubalarilor-Timár-utca 22, ajtó 5. 8817b

TÉLIKABÁT, kiváló minőségű, használt, középtermű férfiak eladó. Dózsa-utca 7, I. emelet, ajtó 1. 8817a

GYERMEK-KOCSI, fehér, mély, eladó. Dózsa György-utca 7, I. emelet, ajtó 1. 8817

AUTOMOBIL-TÉRKÉP Románia területéről, teljes részletezéssel, egészen új, eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban. Gr. 218

ELADÓK: világos hálószobabutor, sezlon és 40 lemezzel gramofon. Timár-utca 2, Guráthéknál. 8818

TÉLIKABÁT, női, kifogástalan, rövidbunda férfinek, szilskín prémkucma, 41-es férfi cipő, női prémsapka, muffal eladók. Cim a kiadóban. 8820

RÁDIÓT keresek, jó állapotban, három-hullámú, „Rádió” jellegre a kiadóba. 8822

FAJALMA, kézzel szedett, kapható. Villor-Szöfi-utca 33. Ugyanott főzőkemencét vesznék. Telefon: 21-55. 8823

ELADÓ „FORD EIFEL” kocsi 4 darab gumival, 25.000 lejért. Spiru Haret-utca 10. Irisz-télep. 8825a

GÁZCSÓ, háromnegyedes és idomdarabok eladók. Földi, Baba Novac-tér 3. 8826

ELADÓ egy Singer varrógép férfi szabóságra, cipésznek is megfelel. Cuza Voda 3. Tkv (SI)

MEGVÉTELRE keresünk sürgősen egy női varrógépet. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Varrógép” jellegre a Slovába. Tkv (SI)

4x5-ÖS, jó állapotban levő modern függőnyt vennék. Ajánlatokat „Függöny” jellegre a Slovába. Tkv (SI)

EGY jókarban levő sezlon eladó. Peiru Maior 6, Asztalosnál. Tkv (SI)

DESKAFALAT, 25 négyzetmétert veennék. Szabadság-tér 10, aszfalósműhely. 8831

ELADÓK: stüllyesztős varrógép, öntöttvas fürdőkád, ruhaszekrény. Avram Iancu-utca 22, hátul, emeleten. 8833

BREITSCHWANTZ női bunda, férfi városi bunda középterműre és antik butorok eladók. Horea-ut 23. Lax. 8835

KÉT SERTÉS, hizlalásravalók, dobokályha, kályhacsövek, mosdók, ebédlőasztal, jégszekrény eladók. Kalandos-utca 5. 8836

JÓKARBAN levő női kerékpárt veszek. Deák, Kárpát-utca 13. 8838

ELADÓ kőrsta-ágy, sodronybetéttel, tökykeretes ruhafogas. Avram Iancu-utca 14, emelet. 8839

PONYVAKAT teherautóra jó állapotban vesznék „COMCAR”, Március 6-utca 1, II. emelet. Tkv (V)

ELADÓ „Ideal” mély gyermek-kocsi. Dávid Ferenc-utca 12. 8769

JÓ, UJ, szép, szürke télikabát középterműre eladó. Dózsa György-utca 27, ajtó 3. 8843

INGATLAN-LAKÁS

ELCSERÉLEM összkomfort használatával bérelt, különbejáratu szobát (villalakás, I. emeleten) valamennyire megfelelővel. Telefon: 22-88. 8733a

MEGVÉTELRE keresek 1-2 szobás, komfortos öröklakást, vagy kisebb családi házat, központhoz közel. Ajánlatokat kiadóba „Központhoz közel” jellegre. Gr. 216

ELADÓ családi ház, 2 szoba, konyha, élektamra, víz, villany, 160.000 lejért. „Ternó”, Kádár-utca 2. 8778

MAGÁNOS férfi lakótársnak férfit, lehetőleg tisztviselőt keres. Horea-ut 82, ajtó 3. 8792

ELCSERÉLNEM nagy szoba, konyha komfortos lakásomat két szoba, komfortossal. Cim a kiadóban. 8801

NÉGY SZOBÁS, komfortos villa, egyholdas kerttel; — Dónát negyedben kettő és félholdas kert épülettel; — Dermata közelében új ház, két lakással; — központhoz közel; — öröklakások eladók. Mezey-ügynökség, Dózsa 16. 8813/a

CSALÁDI ház kerttel sürgősen eladó. Senina-Derú-utca 16. 8815

ELCSERÉLNEM Spiru Haret-utca 10 szám alatti (Irisz-télep) 1 szobás, konyhás, kertes lakásomat, központival. Költsékdései költséget vállalom. 8825

SZÉP, nagy szoba, konyhát elcserélnék kisebb szoba, konyhával, a Capitol-mozd környékén. Cim a kiadóban. 8827

ELCSERÉLNEM állomás közelében levő szobát egy szobával, esetleg szoba, konyhával. Terhes Gyula 1. Tkv (SI)

NÖTLEN orvos-tanársegéd kiadó szobát keres. Joanovici, Jasi-lor-utca 15. 8832

ELADÓ beköltözhető új ház, egy szoba, konyha, 160.000 lejért. Istók ingatlaniroda, Molotov-utca 11. 8840

ALLAST KAPHAT

HÁZTARTÁSBAN segíteni, szerényigényű, gyermekszertető árvalányt vagy idősebb nőt családtagként keresek. Pap-utca 27. 8785

FŐZŐ mindenest keres tizenötödikére tanári család. Augusztus 23-utca 33, ajtó 5. 8803

KERESEK azonnalra megbízható bejárónőt. Forduló-utca 4, II. emelet, Bárdos. 8821

KÉT kisgyermek (máskül és 5 éves) délutáni felügyeletére komoly leányt vagy idősebb nőt keresek. Budai Deleanu 6., földszint. 8821

KÉT felnőtt személyhez 15-re, egy rendes, tiszta mindenest keresünk. Farkas, Voltaire-utca 20. Tkv (SI)

BEJÁRÓNÓT keresek délelőtti órák. Szentgyház-utca 2, II. emelet, ajtó 9. 8830

KÖLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI koszorúk, fátalak, ruhák kikölcsönzése, eladása **ORCHIDEANAL**. Dózsa György-utca 22. Tkv.

TÉLIKABÁT-SZÖVETET, ruhaanyagot, vagy bármilyen divatszoknyát, tiszta gyapjuból, megrendelhet, vagy szövethet Péter szövőmesternél. Kintzsi-utca 8, vagy Bástya-utca 13. Óvárbán. 8829

MENYASSZONYI ruhák, fátalak, koszorúk kikölcsönzése. „Dália” Horea-ut 35. Tkv

PIANINÓT keresek bérbe. Entz Cipariu-utca 3., földszint 3. Tkv (SI)

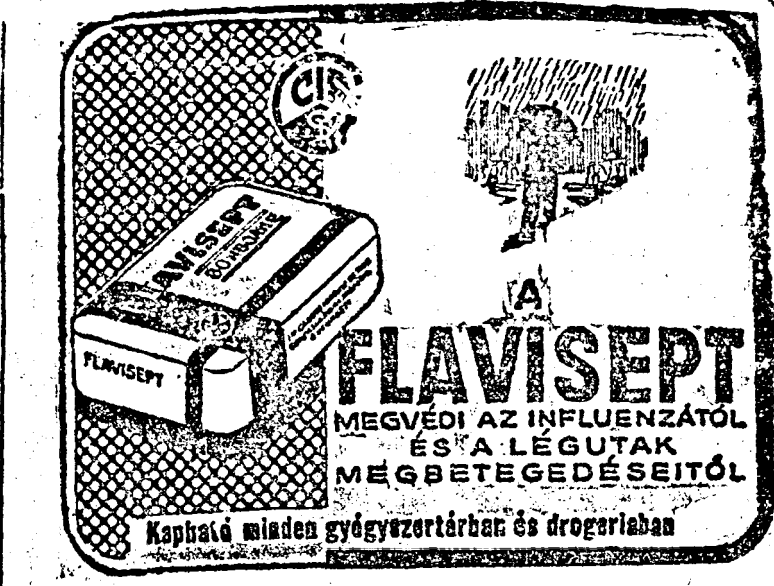
VARRÓNÓ tökéletes munkát készít Házhoz is megy. Florilor (volt Buzaj-utca 15, ajtó 5. 8807

ZIP-ZÁRAKAT és zip-zár-kulcsokat jó állapotban veszek. Lajtár, Szappan-utca 13. 8813/b

ZIP-ZÁRAKAT szakszerűen javítunk, lebontás nélkül. Kosztümökön, spencereken, ridikülökön, hőcsizmákon Lajtár, Szappan-utca 13. 8813/c

JOHANGU pianinót keresek bérbe. Cim a kiadóban. Gr. 219

MENYASSZONYI ruhát kölcsönzők. Cim a kiadóban. Tkv (SI)

R.P.R. Tribunalul jud. Satu-Mare, Dos. Nr. 3795-1949, Prin sentinta civilă nr. 800 din 8 Noemvrie 1949, Östtreicher Ber-ta fost dom. in Satu-Mare a fost declaratã moartã pe data de 9 Maiu 1945, in drum spre lagãrul Auschwitz. Presedinte, (ss) C. Merisor. — L. S. — Grefier-Principal (ss) P. Măgureanu.

R.P.R. Parchetul Tribunalului Cluj, Cluj. — Nr. 33034-1949, din 11 Noembrie 1949. — PUBLICATIUNE. — Noi Primul Procuror al Tribunalului Cluj. Având in vedere dispozitiunile decretului nr. 4062-1940. Dispunem publicarea cerereli de mai sus intrun ziari din localitate, invitând pe toti acei cari detin acte sau vreun inscris cu privire la actul a cărei reconstituire se cere, să le depună cât mai neintârziat la grefa civilã a Tribunalului Cluj. Prim Procuror: (ss) Cosnt. Stegãroiu. — L. S. — Primsecretar (ss) F. Pop.

R. P. R. Jodecatoria Populara Urbanã Cluj, Dos. Nr. 5057-1949. CITATIE Nr. 5057-1949. Dna Sandor Irina nasc. Bodor domiciliatã in Ungaria, este citatã la aceastã instantã, camera 25, pentru ziua de 22 Noembrie 1949, ora 8 in calitate de parata, in procesul de divort, intentat de către sotul său Sandor Carol domiciliat in Cluj, Str. Andrei Muresanu Nr. 16. In caz de neprezentare judecatã se va face in lipsã, conform art. 152 din C. Pr. C. Judecãtor, (ss) dr. Rusu, L. S. Grefier, (ss) Hrib. 8771

R. P. R. Parchetul Trib. Nãsãud, Dos. Nr. 2414-1949. PUBLICATIUNE. Nr. 7824 din 2 Noemvrie 1949. Numitul Rostocker Isac, domiciliat in Bistrita, Piata Stalin Nr. 46, prin petitia inregistratã la Nr. 7429 din 14 Octomvrie 1949, cere reconstituirea actului său de nastere, cel al sotiei sale Rostocker Mali nascutã Rosenkranz si a actului lor de cãsãtorie ce a avut loc la 17 Ianuarie 1944 in comuna Obodovca-Transnistria, primul fiind nascut la 21 Decemvrie 1904, din parintii Rostocker Mechel si Kislinger Dwora, in comuna Patriceni judetul Storojneti, iar secunda fiind nascutã la 17 Ianuarie 1905 in comuna Coreesti, jud. Storojneti, din parintii Rosenkranz Chune si Chaje Lauffmann. Noi, Procurorul sef al Parchetului Trib. Nãsãud, invitãm conform disp. art. 3 din Legea Nr. 889-1940, autoritatile si persoanele cari detin extracte sau inscrisuri referitoare la actele ale căror reconstituire se cere, să le depună la acest Parchet. Procuror Sef, (ss) Iosif Popu, L. S. Grefier, (ss) Vlad Costiuc. Dos. Nr. 2360-1949. Slova 600.

R.P.R. Parchetul Tribunalului Cluj. — Dos. Nr. 17-33183-1949. — PUBLICATIUNE. — Goldschleger Leon domiciliat in Cluj str. Miron Costin Nr. 19, a fãcut petitie pentru reconstituirea actului său de nastere pierdut in refugiul, arãtând cã este nascut in Cornãuti la 22 Aprilie 1912, din parintii Goldschleger Aron si Jetii. Invitãm pe toti acei cari detin vreun act cu privire la reconstituirea cerutã sau cari detin informatiuni, să se prezinte cât mai neintârziat la grefa Civilo-Comercialã a Tribunalului Cluj, pentru a depune in cauza. Datã la Parchetul nostru astãzi 11 Noemvrie 1949. Procuror-Sef, (ss) C. Stegãroiu. — L. S. — Grefier Sef, (ss) Fl. Pop. 8812

A KOLOZSVARI MOZIK MUSORA:

CAPITOL: Az 6 boldogságuk. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óraker.

MAXIM GORKIJ: Három találkozás. Végig színes film! Kezdet: 3, 5, 7 és 9 óraker. Vasárnap délelőtt 11 óraker matiné.

MUNKÁS MOZGÓ: Az 6 boldogságuk. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 óraker.

POPULAR: Három találkozás. Végig színes film! Kezdet: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 óraker. Vasárnap délelőtt 11 óraker matiné.

UJ IDŐK: Romfilm híradó. — A Vörös Hadsereg Színháza. 2 felvonás. — Puskini napok. 3 felvonás. — Az öreg tölgyfa története. Színes rajzfilm. — Vasárnap délelőtt 11 és 12 óraker matiné.

URANIA: Krisztina főhadnagy. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óraker. Vasárnap délelőtt 11 óraker matiné.

VÖRÖS CSILLAG: Aranykulcs. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 óraker. Vasárnap délelőtt 11 óraker matiné.

Sürgősen alkalmazunk:
egy villanyhegesztőt
és
szerszámlakatosokat
S. M. T. Central Mecanic,
Kolozsvár
Budai Nagy Antal-utca 71 sz.

KERESÜNK KÖBANYAHOZ
kőbányamestert,
robbantó szakembert,
fűzimestert.
Ajánlatokat, életarjazzal
PORCELANGYARHOZ
(volt Iris) Kolozsavár
Deportáltak-útja 86-90.

KERESÜNK MEGVÉTELRE
fedett, élelmiszer (kenyér)
szállító egylovas kocsit.
Ajánlatokat
PORCELANGYARHOZ
(volt Iris)
Deportáltak-útja 86-90 sz. alá